

כ"ו בניסן תשס"ג
28 באפריל 2003

00300999
00799103

אל: תפוצה: א', נצ(1), ב(3), ג(1), ד(1), ו'
לפעולה: פקידי שומה, סגני פקידי שומה וכל עובדי השומה.

הוראת ביצוע מס הכנסה מספר 9 / 2003 - שומה

ניתוב שלב א', שידור דו"חות ושומות יחידים לשנת המס 2002

מבוא .1

הוראה זו כוללת הנחיות מלאות בנושאים הבאים:

- א. ניתוב שלב א'.
- ב. שידור דו"חות בתיקי 9.1 - בקשה להחזר מס.
- ג. שידור דו"חות.
- ד. שינויים ודגשים בשידור דו"חות ליחידים לשנת 2002.
- ה. הוראות מלאות לשידור דו"חות ליחידים.

הוראות מלאות לשידור דו"חות לחברות יפורסמו בקרוב.
הוראות לניתוב שלב ב' (ניתוב ע"י הרכז) תינתנה בהוראת ביצוע נפרדת.

נספחים ורשימות

נספח מס' 1 - רשימה של קודי השדות ליחיד (בסדר עולה של מספרי הקודים)
כולל סימון קודי השדות שאינם מודפסים בדו"ח.

נספח מס' 2 - סכומים מעודכנים לש"מ 2002.

נספח מס' 3 - נוסחים אחידים בנוגע לחוות דעת בדבר ניכויים במקור.

2. ניתוב שלב א' של הדו"ח

2.1 מטרת ניתוב שלב א'

מטרת ניתוב שלב א' היא בדיקת תקינות הדו"ח ושלמותו, לפני שידורו. שלב זה יעשה ע"י כוח העזר בחוליה. במסגרת זו, מתפקידו של נתב שלב א'. לדאוג לקבלת הבהרות ומסמכים מהנישום במקרים הרלוונטיים ולהסב את תשומת ליבו של נתב שלב ב' לבעיות או מקרים המצריכים טיפול מיוחד.

2.2 שאלתא INTV - כלי עזר לניתוב שלב א'.

2.2.1 נתוני העזר הדרושים לניתוב מוצגים בשאלתא INTV .

2.2.2 הנתונים בשאלתא חולקו לשלוש קבוצות, כדי להקל על המשתמשים:

נתונים קבועים - נתונים המופיעים לגבי כל הנישומים.

נתונים משתנים - נתונים המופיעים רק כאשר יש מידע ספציפי לגבי הנישום.

פרטי איתור וזיהוי

במקרים בהם קיים מידע מפורט נוסף, שלא ניתן להציגו במסך הראשי מחוסר מקום, ניתן לקבל את המידע באמצעות "חלון".

2.2.3 הדפסת הנתונים בשאלתא INTV

ניתן להדפיס את הנתונים בשאלתא במדפסות TPRN. בהדפסה בשיטה זו מופיעים כל הנתונים הקיימים לגבי התיק, כולל פירוטים (כל מסכי השאלתא).

ההחלטה האם להדפיס את נתוני השאלתא ובאיזה שלב של הניתוב, היא בידי פקיד השומה, בהתאם לתהליכי העבודה הנהוגים בכל משרד. נתוני העזר מיועדים לעיון במהלך ניתוב שלב א'. לפיכך, אם מדפיסים אותם, רצוי לעשות זאת בשלב זה כדי שהנתונים יהיו מעודכנים. עם זאת, ניתן להדפיס את הנתונים גם בכרטסת, בעת קליטת הדוחות. אם מדפיסים את הנתונים, יש לצרף את התדפיס לדו"ח, לעיונו של נתב שלב ב'.

2.3 הנחיות כלליות לניתוב שלב א'

2.3.1 טיפול בדוחות בהם קיים החזר מס

יש לתת עדיפות מבחינת לוח הזמנים, לניתוב דוחות ששודרו על-ידי מייצגים ולניתוב ושידור דוחות עם החזרי מס (שסומנו במדבקות אדומות).

בתיקי נפטרים (לרבות תיקי 9.1): הטיפול בשינוי חשבון בנק ושחרור החזרי מס: יש להעביר לרכז החוליה.

החזרי מס ישוחררו על פי הנוהל המקובל רק לאחר שרכז החוליה יבחן את המסמכים המצורפים וישתכנע שיש בהם כדי להכשיר את בעלי החשבון לקבל את ההחזרים (כלומר אימות היותם יורשים ו/או נציגיו האישיים החוקיים של הנפטר, לפי סעיף 120 לפקודה) במקרים בהם קיימת מחלוקת, יש לפנות אל המחלקה המשפטית.

2.3.2 עדכון פרטים

בשלב ראשון יש לוודא שבמקרה הצורך נעשו השינויים הדרושים בכרטיסת בפרטים כגון: סוג תיק, סמל ענף, חוליה, כתובת, מצב משפחתי וכו'. לשם כך, יש להשוות בין הפרטים הנ"ל כפי שדווחו ע"י הנישום, לפרטים המופיעים במסך פרטי איתור וזיהוי בשאילתא INTV ולעדכןם בהתאם.

2.3.2.1 מצב משפחתי פרוד/ה

נישום המצהיר בדו"ח כי הוא פרוד נדרש לצרף לדו"ח טופס 4440: "הצהרה בדבר נשואים החיים בנפרד". לטופס זה יש לצרף תצהיר בפני עו"ד או מסמך מבית הדין או מבית המשפט על הגשת תביעה לגירושין/קבלת מזונות וכיוצ"ב. במקרים בהם שני בני הזוג אינם חתומים על הטופס, יש לשלוח טופס נוסף לבן הזוג האחר כדי שימלא אותו ויחזירו למשרד השומה.

אם אחד מבני הזוג אינו מסכים לחתום על הטופס ובן הזוג האחר עומד על כך שהם פרודים, וחלפו 21 יום מבלי שמתקבלת תגובה ממנו, ובני הזוג עונים למבחנים שנקבעו, יש לראות בהם כ"פרודים". מקרים אחרים יש להעביר להחלטת הלשכה המשפטית בצירוף כל המסמכים הקשורים.

כאשר הומצא הטופס חתום וממלא כנדרש בצירוף כל המסמכים הדרושים, יש להעבירו לכרטיסת לצורך עדכנו בשאילתא ITIK. רק כאשר עודכן במחשב המצב המשפחתי (פרוד/ה) בשנת המס, אין צורך בדרישה לדיווחי הכנסות בן/בת הזוג בעת עריכת השומה וכן אין לתת נקודת זיכוי עבור בן/בת הזוג.

אם בעבר הגיש הנישום טופס 4440 שפרטיו עודכנו בשאילתא ITIK, אין לדרוש מהנישום טופס נוסף.

2.3.3 שלמות ותקינות

כל הדו"חות יעברו בדיקה מקיפה שתתייחס לתקינותם ושלמותם, ובכלל זה יש לבדוק קיומם של כל המסמכים המצורפים לדו"ח וחתימת בן הזוג הרשום (ובן זוגו במידת הצורך) בחברות חתימת מנהל החברה והמסייע. יש לסמן בעט הדגשה את כל השדות שיש לשדר בשאילתא ISUM. במקרים בהם יש תיקונים בשדה מסוים אין לבצע את התיקון על דו"ח הנישום, יש למלא שדה חדש בשדות לשימוש המשרד עם הסכום המעודכן ולסמנו בעט הדגשה.

2.3.4 חוסר מסמכים

במקרים של חוסר מסמכים, כגון: הגשת הד"ח ללא טופסי 106, מילוי הד"ח ונספחיו על גבי טפסים שאינם מתאימים לסוג הנישום או לשנת המס או גילוי ליקויים בד"ח שלא ניתן לתקנם בשומה עצמית, יש לדרוש מהנישום או ממייצגו תיקון הד"ח והמצאת המסמכים החסרים באמצעות טופס 2580 לנישום יחיד, או בטופס 2581 לחברה. המקור יישלח לנישום וההעתק יצורף לד"ח הנישום וישמר למעקב.

אם המסמכים לא יומצאו תוך 14 יום, יש לשדר את הד"ח עם סעיף שומה "00" וקוד הנמקה 75.

במקרים בהם חסרים מסמכים מהותיים כגון ד"ח רווח והפסד, ד"ח תיאום אינפלציוני וכו', ניתן לשדר את הד"ח עפ"י שיקול דעת הרז, כד"ח סתמי בקוד הנמקה 77, עפ"י סעיף 131 (ו) לפקודה.

2.3.5 טופסי הד"ח השנתי ליחיד

בדרך כלל, חייבים נישומים יחידים להגיש את הד"ח השנתי ליחיד על גבי טופס 1301. נישום שאינו חייב בהגשת ד"ח או נישום שחייב בהגשת ד"ח שכל הכנסותיו ממשכורת ו/או מדיבידנד ו/או מריבית ו/או משכירות, ואינו דורש בעבורם הוצאות מימון, רשאי להגיש ד"ח על גבי טופס 0135, וכל זאת בתנאי שהוא אינו בעל שליטה או שהיה לו רווח הון.

הוראות הניתוב והשידור חלות על שני הטפסים.
טופסי 0135 המוגשים כבקשות להחזרי מס, יטופלו בהתאם לנוהלי הטיפול בבקשות להחזר מס שפורסמו בה"ב 9/2000 סעיף 3.

2.3.6 ד"חות לשנים קודמות

טופסי הד"ח השנתי עוברים שינויים ותיקונים מדי שנה בהתאם לשינויים בחקיקה ובפרשנות. כאשר ישנה פניה לכרטסת או לחוליה לקבלת טפסים להגשת ד"חות לשנים קודמות, יש להקפיד לצייד את הפונה בטופס המתאים לשנה בגינה מוגש הד"ח.

2.3.7 ליקויים בד"חות של נישומים מיוצגים

ד"חות של נישומים מיוצגים שאינם מלאים ולא צורפו להם כל המסמכים הדרושים, יוצאו מהסדר הארכות המרוכזות של מייצגם. מקרים חריגים יש להפנות בכתב למשנה לנציב באמצעות פקיד השומה.

2.3.8 ד"חות המופקים ע"י תוכנת מחשב

ד"חות לשנת המס 2002 שהופקו ע"י תוכנות המחשב להלן, ניתנים להגשה במקום טופסי הד"ח השנתי המקוריים, אם ברשותן אישור לשנת מס 2002:

- א. "חיסולית" של חברת ט.מ.ל.
- ב. "רם ניהול" של חברת לירם.
- ג. "משקית לחקלאים" של חברת ס.פ.ג.ק.
- ד. "בורסה 3" של חברת מיטב - נספחים 2 ו- 2 לחוק התיאומים בלבד.
- ה. "FAM" של חברת אי.סי.אס. - נספחים 2 ו- 2 לחוק התיאומים בלבד.
- ו. "גל-ש"י" של חברת א.פ.א.ש.
- ז. פנקסית של חב' ארז - להפקת ד"חות תיאום אינפלציוניים לפי פרק ב' וג'.

במקרים בהם הוגש הד"ח על גבי טופס שהופק על פי תוכנת מחשב שאינה מצוינת לעיל (משמע הטופס לא אושר ע"י נציבות מס-הכנסה), יש לראות בד"ח כסתמי ולשדרו בסעיף שומה "00" עם קוד הנמקה 37.

2.3.9 אישורים מקוריים

מודגש בזאת כי ניכויים או זיכויים בגין ניכויים במקור, תשלומים לביטוח חיים, קופת גמל, קרן השתלמות לעצמאים, הוצאות החזקת בן משפחה במוסד, תרומות וכדומה יוכרו בשלב הד"ח רק על סמך אישורים מקוריים או העתקים עם חתימה וחותמת מקוריים.

2.3.10 זיכויים עבור תרומות

כאשר נתבעים זיכויים עבור תרומות מהותיים, יש לבדוק אם למוסד הציבורי - מקבל התרומה יש אישור בתוקף בשנת המס לגביה נתבע הזיכוי. הבדיקה תיעשה בשאלתא 002 תת שאילתא 107 לפי מס' תיק מס הכנסה של המלכ"ר, שבה ניתן לראות אם קיים אישור ולא יזו תקופה האישור ניתן.

2.3.11 אישור ד"חות לאחר 04 - סעיף שומה 17

ד"חות שנתקבלו לאחר שנערכו שומות 04 יעברו ניתוב כמו יתור הד"חות. גם בד"חות של תיקים מסוג 9.6 ו- 1.3 בשנה האחרונה החייבת בהגשה, שנתקבלו לאחר 04 יש לערוך ניתוב. אם היה 04 בשנים שלאחר השנה האחרונה להגשת הד"ח, יש לבטל את ה- 04 בשאלתא ISIF. יש לאשר את הד"חות הנ"ל בשאלתא ISHR, ראה סעיף 3.4 להלן.

2.3.12 הפעלת סנקציות בגין ליקוי בניהול ספרים

בעת הטיפול בד"ח המוגש לשנה בה נתפס הנישום באי רישום תקבול, או אי ניהול פנקסים (קודי ניהול ספרים: 1, 6 או 7), יש להפעיל במסגרת שידור הד"ח את הסנקציות המוטלות מכוח הפקודה וחוק התיאומים. אם ניתן, רצוי לעשות זאת כבר בשלב שידור הד"ח, בתיאום עם רכז החוליה.

2.4 העברת הד"חות לניתוב שלב ב

על נתב שלב א' להפנות את תשומת ליבו של נתב שלב ב לבעיות, מקרים חריגים, הנמקות מיוחדות, החזרי מס, ליקויים בניהול ספרים וכן למקרים המצריכים טיפול מיוחד או במקרה שמופיעה הודעה בשאילתא INTV שיש לבצע ניתוב שלב ב. לדוגמא: כאשר ד"ח של שנה קודמת לא נותב תופיע הערה (במסך נתונים קבועים).

3. נוהל הטיפול בתיקי שכירים 9.1 (בבקשות להחזרי מס)

3.1 הטיפול בבקשות להחזרי מס – כללי

- 3.1.1 הבקשות להחזר מס (טופס 0135) יועברו לכרטסת המשרד לאחר הטבעת חותמת דואר נכנס ובדיקה האם הד"חות מלאים וחתומים כהלכה.
- 3.1.2 בכרטסת המשרד ישדרו קבלת ד"חות בשאילתה 1326. במקרה שלנישום ו/או בן/בת הזוג לא קיים תיק, או כאשר מופיע בשאילתא ששנת המס אינה קיימת יופיע על המסך "אין לנישום תיק".
- 3.1.3 לנישומים שהגישו ד"ח ולא מתנהל להם תיק או לא קיימת להם שנת מס מתאימה, כמוסבר בסעיף 3.1.2 יש לפתוח תיק מסוג 9.1 ו/או את השנים הרלבנטיות השנים בשאילתה ITIK. לאחר קליטת פתיחת התיק או השנים יש לשדר את קבלת הד"חות בשאילתה 1326 כאמור.
- 3.1.4 קבלת ד"חות ששודרו ע"י מייצגים תאושר באמצעות שאילתה 1240. ראה הוראת ביצוע "שידור ע"י מייצגים" שתצא בקרוב בנושא זה.

3.2

הטיפול בבקשות להחזרי מס בחוליה

החזרי מס בתיקי 9.1 מבוצעים לפי סעיף 160 לפקודת מס הכנסה. התקופה המותרת להגשת בקשות להחזר מס היא 6 שנים מתום שנת המס שבגינה הוגש הד"ח. לפיכך, בשנת העבודה 2003 ניתן לקלוט ד"חות החזרי מס המתייחסים לבקשות החל משנת המס 1997 (ראה חוזר מ"ה 9/95 מיום 6.7.95).

אם הוגשה בקשה מעבר ל- 6 שנים על המשרד להודיע לנישום כי עבר המועד החוקי להגשת הד"ח לשנה זו ובמקביל אין לשדר הגשת הבקשה בשאלתה 1326 ואין לשדר את הד"ח.

אם יתברר שמגיש הבקשה חייב בדיווח על הכנסותיו בהתאם לתקנות עפ"י סעיף 134א לפקודה, יש לסווגו בסוג התיק המתאים לפי העניין ולדרוש ד"חות לשנות המס המתאימות.

ככלל יש לערוך שומות סופיות לכל הנישומים שהגישו בקשות להחזר מס, בכל השנים לגביהן הגישו ד"חות.

במקרים חריגים, המפורטים בסעיף 3.4.2 להלן, ניתן לשדר בקשות להחזר מס כשומה עצמית (בסעיף שומה 00), בלי לערוך שומה.

החזר יתרות זכות בתיקי 9.1 יבוצע באופן אוטומטי רק לאחר עריכת שומות סופיות

מייצגים רשאים לשדר ד"חות 9.1 כשומה עצמית בלבד.

הטיפול השומתי בד"חות שכירים (ס.ת. 9.1) יתבצע בשיטת נכנס ראשון יוצא ראשון.

לפני שידור בקשות להחזר מס (ד"חות בתיקי 9.1) יש לבדוק אם קביעת/בחירת "בן זוג רשום" התבצעה בהתאם לכללים שנקבעו בה"ב 20/99.

3.3

בדיקת בקשות להחזרי מס

3.3.1 עם קבלתם יש לבדוק שלמות הד"חות ותקינותם ולאמת הנתונים מול השאלתות הרלוונטיות.

לאחר אימות הנתונים יש לפעול כדלהלן:

-הד"ח תקין – להעבירו לשידור.

-אם יתברר שיש צורך בשינוי סוג התיק יש לסווגו בסוג התיק המתאים.

-אם חסרים פרטים ו/או מסמכים, יש לדרוש המצאתם. הדרישה תעשה באמצעות טופס 2684 שדוגמתו מצורפת בזה בנספח 6, הפניה תעשה רק במקרים מהותיים.

לשם אימות הפרטים בד"ח ניתן להיעזר בשאלתות הבאות: MALL (60), INTV ,4321,432 וכו'.

בהתאם לתוצאות הבדיקות יש לדרוש מסמכים או דר"חות נוספים.

דרישה להגשת דר"חות לשנות מס חסרות תיעשה רק במקרים מטריאליים, ובאישור רכז החוליה.

בכל המקרים בהם בכוונת המשרד לערוך שומות שאינן 01, יש לזמן את הנישום לדיון לפני עריכת השומות.

3.3.2 החזר מס לחשבון בנק הנישום

יש לבדוק כי בשדה 277 בדר"ח השנתי נמצא חשבון הבנק של הזכאי להחזר מס. יש לוודא ששם בעל החשבון שמולא מתאים לשם הנישום. בתיקי 9.1 יש לוודא שצורף צילום המחאה של הנישום.

3.4 עריכת שומות ושידורן- בסוג תיק 9.1

3.4.1 שידור שומות 01 ואישורן

במקרים בהם לאחר בדיקת הדר"ח והמסמכים שצורפו לו, ולאחר אימות הנתונים מול המידע הקיים לגבי הנישום, עולה כי הדר"ח שהוגש תקין והפרטים בו נכונים, ולשדר את הדר"ח בסעיף שומה 01.

3.4.2 שידור שומה עצמית (סעיף שומה 00)

שידור דר"ח שהוגש כבקשה להחזר מס בשומה עצמית (סעיף שומה 00) ייעשה במקרים הבאים בלבד:

א. במקרים בהם לא צורפו לבקשה המסמכים הדרושים, או שאין התאמה בין הנתונים בבקשה לנתונים הקיימים במרשמי שע"מ או בתיק הנישום, יש לשדר את הדר"ח בסעיף שומה 00 עם קוד הנמקה .77

בהודעת השומה שתישלח לנישום יירשם:

"המסמך שהגשת אינו יכול להיחשב כבקשה להחזר מס מאחר שחסרים מסמכים ו/או נתונים. לא ניתן יהיה לבצע החזר מס עד להמצאת המסמכים ו/או הנתונים החסרים". במקביל יש לשלוח לנישום דרישה להמצאת המסמכים החסרים על גבי טופס 2684.

במקרים אלה, אם הנישום לא יפנה למשרד תוך שלושה חודשים על מנת להמציא את המסמכים החסרים או להבהיר את חוסר ההתאמה, יש לבטל את השומה בשאילתא ISIF.

ב. במקרים בהם המשדר לא מצא לנכון לערוך שומה סופית, יש לשדר את הד"ח בסעיף שומה 00 בקוד הנמקה 91. יש לנקוט בהליך זה רק כאשר פקיד השומה יכול להבטיח שהליך הבדיקה ועריכת השומות יסתיים תוך זמן סביר.

ההודעה שתישלח לנישום במקרים אלו תהיה: "בקשתך להחזר מס נקלטה במחשב מנהל הכנסות המדינה. טרם בדקנו את הבקשה והמסמכים שצורפו אליה. החזרת יתרת הזכות תבוצע לאחר בדיקה ועריכת שומה".

יתרות זכות יוחזרו לאחר הוצאת שומה סופית. לפיכך, חובה לבדוק את הד"ח ולערוך שומה סופית.

3.4.3 שידור שומות שאינן 00 ו-01

בתיקי 9.1 במקרים בהם יש לערוך שומה לפי סעיף 147 (סעיף שומה 05), לא ניתן לשדר בסעיפי שומה אחרים.

3.4.4 החזרת יתרות זכות

להלן תקרות הסכומים שישוחררו ללא אישור רכז בתיקי 9.1, לאחר שומה 01:

לשנת המס 2001 6,000 ש"ח.

לשנת המס 2002 6,400 ש"ח.

החזרים בסכומים העולים על הסכומים המפורטים לעיל ישוחררו לאחר אישורם ע"י הרכז במערכת התל"מ שאילתא 002 תת שאילתא 446, או ע"י אישור ב- ISHR במקרה של תיקון שומה.

4. שידור הד"ח

4.1 שידור הנתונים

יש להקפיד על שידור נכון של הנתונים מד"חות הנישומים על מנת למנוע את הצורך בתיקונים בתחומים כגון: קביעת מקדמות, קנסות, חיובי מס והחזרי מס לא נכונים.

חובה לשדר גם נתונים שאינם משמשים בחישוב המס כגון: רווח גולמי, הפסדים, הכנסות/רווחים פטורים, חשבון בנק ומחזור ללא מע"מ.

4.2 עריכת תיקונים בשומה עצמית (00)

ככלל, אין לערוך תיקונים בשומה העצמית כגון: החלפת שדות בין בני זוג שלא על פי הוראות סעיף 264 לפקודה, הוספת הכנסות משכר על סמך נתונים משאילתא 432. יוצאי דופן לכלל זה הם המקרים הבאים:

1. המקרים המפורטים בסעיף 145(א)(3), שבהם רשאי פקיד השומה תוך ששה חודשים מיום קבלת הד"ח לתקן את השומה ויוסיפו לראותה כשומה עצמית.

במקרים אלה יש לשדר את הד"ח עם סמל הנמקה 56:

(א) לתקן טעות חשבון שנפלה בד"ח.

(ב) ליישם הוראות כל דין החלות על הנישום בהיותו חייב בניהול פנקסי חשבונות לשנת מס פלונית, או לחלק ממנה ולא ניהלם או שניהלם רק בחלק מהתקופה שבה היה חייב לנהלם, או לא ביסס את הד"ח שלו על פנקסי החשבונות.

(ג) ליישם הוראות כל דין החלות על הנישום לאחר שנקבע בקביעה סופית כי פנקסיו אינם קבילים. לעניין זה, "קביעה סופית" קביעה שאין עוד עליה זכות ערר או ערעור.

2. במקרים שבהם צוין במפורש בהוראות כי מסמכים מסוימים מהווים תנאי לקבלת הטבה מסוימת והמסמכים לא צורפו, לא תינתן ההטבה שדרש הנישום בשומה העצמית. (לדוגמא: זיכוי עבור נטולי יכולת, ניכוי במקור, תשלומים לקופ"ג, תרומות, אישור תושבות, אישור ביצוע התוכנות ממרכז השקעות וכד'). בכל שאר המקרים יש לשדר את הד"ח עפ"י הנתונים שימציא הנישום.

4.3 תיקון ד"ח אחרי שידור - שדה 125

בשידור ד"ח שלא בפעם הראשונה, בעקבות תיקון הד"ח, חובה לשדר בשדה זה:
קוד 1 - התיקון בוצע ביוזמת הנישום. לדוגמא: הוגשו מסמכים נוספים.
קוד 2 - התיקון בוצע ביוזמת המשרד. לדוגמא: תיקון טעות בשידור.
בהודעת השומה הנשלחת לנישום יצוין מי יזם את התיקון.

4.4 סעיף שומה 17 - השגה על שומה בהעדר ד"ח (04)

ד"ח המוגש לאחר שיצאה שומה 04, מהווה השגה על שומה זו. בעת שידור ד"ח שהוגש, כאשר במרשמי שע"מ קיימת שומה 04, יש לשדר קוד 17 בשדה "סעיף השומה".

השומה ששודרה היא "שומה בהמתנה". כל עוד לא תאושר השומה בנייתוב שלב ב' באמצעות שאילתא ISHR, לא תישלח כל הודעה לנישום ולא יעודכנו נתוני השומה במערכים אחרים (חיוב המס, מקדמות, קנסות וכו').

שומה בהמתנה בסעיף שומה 17, שלא הייתה לגביה התייחסות בשאילתא ISHR (אישור או אי אישור), תאושר באופן אוטומטי 60 יום לאחר שידורה.

4.5 שידור על ידי מייצגים

הוראות נוספות לשידור ד"חות לשנת המס 2002 ע"י מייצגים המחוברים ישירות לשע"מ, יפורסמו בקרוב בהוראת ביצוע בנושא זה.

5. פירוט השינויים בד"חות ליחידים לעומת אשתקד

5.1 הרחבת חובת דיווח בשנת המס 2002

5.1.1 בשנת מס 2002 הורחבה חובת הדיווח בתקנות מ"ה (פטור מהגשת דין וחשבון) (תיקון) התשס"ג 2003, גם לגבי אדם שבשנת 2002 הינו בעל נכסים בח"ל בשווי של 100,000 דולר או יותר או שהסכום המופקד בבנקים בח"ל בכל חשבונותיו הוא מעל 100,000 דולר ביום כלשהו בשנת המס. במידה שהנישום דיווח כי יש לו נכס בח"ל ישודר ע"י המשרד בשדה 107 קוד 01.

5.1.2 על פי תיקון 132 לפקודה חייב בשנת מס 2002 בהגשת ד"ח מי שיצר בשנת המס נאמנות או שקיבל מכספי נאמנות סכום העולה על 100,000 ש"ח. בחלק א' של הד"ח השנתי יכול הנישום לציין האם הוא עונה על הקריטריונים הנ"ל. אם הנישום דיווח על כך ישודר ע"י המשרד בשדה 107 בקוד 10 במידה שיש גם נכס בח"ל וגם יצירת נאמנות ימולא קוד 12.

5.2 פריסה לפי סעיף 8(ג)

בשנת מס 2002 הוטל היטל בשיעור של 0.5% מההכנסה החייבת של יחיד על פי הוראת שעה: היטל על הכנסות גבוהות (ס"ח 1831 מיום 17.2.02).

פריסה לפי סעיף 8(ג) אינה משנה את מועד אירוע המס, ולכן לעניין ההיטל, כל ההכנסה תיחשב כהכנסה בשנה בה שולמה.

החלק המיוחס לשנת הפריסה (שנת 2002) ישודר כרגיל בשדה 258/272 (ראה להלן). החלק הנפרס לשנים הבאות, אשר יילקח מתוך טופס 160 או טופס 161 ישודר בשדה 261/161 (שדה חדש) שיקרא "יתרת פריסה מ-2002".

בשדה זה יש למלא מענקים שהתקבלו ב-2002, והתבצעה לגביהם פריסה. ישודר הסכום שאינו נכלל בשדה 258 ונפרס לשנים הבאות.

השדות אינם מודפסים בד"ח לכן יש לרשםם בשדות ריקים ולשדרם.

5.3 העברת יתרות בלתי מנוצלות של קופות גמל וביטוחי חיים

בהעברת הטבות מס בין בני משפחה, יש להבדיל בין העברה בין בני זוג לבין העברה לקרובי משפחה אחרים. בין בני זוג ניתן להעביר תשלומים על פי סעיף 45 ו-47 לפקודה או לפצל תשלומים ביניהם. העברת יתרות בין בני משפחה אחרים הנקובים בסעיפים הנ"ל תתאפשר בהעברת ההטבה במלואה בלבד ללא פיצול. יש לבדוק, כי מעביר ההטבה (העמית או המבוטח) מלא הצהרה על גבי טופס 130 או 131 לפי העניין והגיש ד"ח על הכנסותיו. עמית עצמאי המעביר ניכוי על פי סעיף 47 לפקודה ימלא הצהרה על גבי טופס 131.

עמית שכיר המעביר זיכוי ממס על פי סעיף 45 לפקודה ימלא הצהרה על גבי טופס 130. ההעברה תתבצע כך שישמר אופי ההטבה, באופן שמקבל ההטבה יוכל לנצל אותה באותו אופן שיכול היה לנצלה העמית המבוטח (כזיכוי).

5.4 שדות 092/192 – אחוז ההנחה המגיע לתושבי אזור באר-שבע והנגב

בשנת המס 2002 יינתן הזיכוי בשל הכנסה עד לסכום של 123,000 ש"ח. אחוזי ההנחה האפשריים בשנת המס 2002 הם 2%, 5%, 6%, 7%, 8%, 9%, 12%, 17%, 20% ו- 25%.

ראה פירוט נוסף בסעיף 6.11 להלן.

5.5 שדות 039 / 083 אחוז ההנחה המגיע לתושב ספר/שטח פיתוח/יישוב חוץ

בשנת 2002 חלו שינויים במתן ההטבות: על פי תקנות מס הכנסה (הנחות מס ביישובי גבול הצפון) התשמ"ו - 1985, זכאים תושבי היישובים בגבול הצפון, להנחה ממס על "הכנסתם המוטבת" (הכנסה חייבת לפי סעיף 2(1), 2(2) ו- 2(5)) בשיעור של 14% עד לתקרה של 184,680 ש"ח לשנה, ובשיעור של 9% על יתרת ה"הכנסה המוטבת", אשר בשנת 2002 הוגבלה לסך של 466,920 ש"ח.

אחוזי ההנחה האפשריים בשנת המס 2002 כמפורט בחוברת "דע זכויותך וחובותיך".

אין לתת זיכוי בשדה זה לנישום שלא מילא בדו"ח את התאריך בו החל להתגורר ביישוב ספר/שטח פיתוח/יישוב חוץ, ולא צירף אישור מהיישוב. בשלב השומה אפשר לתת לו את הזיכוי לאחר בדיקה.

לעובד כוחות הביטחון שעבד שנה שלמה ב"רמת פעילות א"א" אפשר לתת זיכוי 6% בשדה זה. ראה חוזר מס הכנסה 29/91 בעניין תקנות מס הכנסה - הנחות במס על הכנסות לפועלים במערכת הביטחון.

ראה פירוט נוסף בסעיף 6.11 להלן.

6. הנחיות לשידור דו"חות ושומות יחידים - שאילתא ISUM לש"מ 2002

6.1 שדות כותרת - במסך השאילתא:

6.1.1 מספר תיק - יש לשדר את הדו"ח לפי מספר התיק

מספר התיק הוא מספר קבוע לאורך שנים ואינו בהכרח מספר הזהות של "בן הזוג הרשום". מספר התיק לא משתנה בעקבות שינוי "בן הזוג הרשום".

מספר זהות של "בן הזוג הרשום" מופיע בכותרת מצד שמאל וכן מופיע ציון של "בן הזוג הרשום" ע"י ציון "רשום" ליד תאריך הלידה של הבעל או האישה, לפי העניין (בהתאם לנתונים הקיימים בשאילתא ITIK).

בעמוד מס' 1 של הדו"ח רושם הנישום את מספר התיק ומתחתיו את מספרי הזהות ופרטים מזהים של שני בני הזוג.

על גבי המדבקות שנשלחו לנישומים מופיעים מספר התיק, מספרי תעודות הזהות של שני בני הזוג ופרטים נוספים. "בן הזוג הרשום" המופיע על גבי המדבקה הוא בהתאם לנתון שהופיע במרשמי שע"מ במועד הפקת המדבקה.

6.1.2 שנת מס - שנת מס 2002.

6.1.3 סעיף שומה - בשידור דו"ח שהוא שומה עצמית סעיף השומה הוא 00. דו"ח המוגש כהשגה לאחר שומה 04 - יירשם בסעיף 17 (ראה סעיף 4.4 לעיל).

6.1.4 סמל מפקח-בשידור דו"ח לפני ניתוב שלב ב', יש לשדר "000" בשדה סמל מפקח

בשידור דו"ח לאחר ניתוב שלב ב', יש לשדר את סמל הנתב. בכל שומה אחרת, יש לשדר את סמל המפקח שערך את השומה.

6.1.5 קנס גירעון - בשלב הדו"ח אין צורך לשדר הנתון, הספרות "00" יישתלו באופן אוטומטי בסעיפי השומה "00" ו-"17". בעת שידור שומה אחרת חובה לשדר אחד מהקודים הבאים:

קוד 99 - לא יוטל קנס גירעון.

קוד 01 - יוטל קנס גירעון בשיעור 15% במקרים בהם הגירעון עולה על 50% מהמס עפ"י הדו"ח, שהגיש הנישום לפי סעיף 131 לפקודה לעומת המס עפ"י השומה שנקבעה.

שומה בסעיף שונה מ-"00" או "17" לא תיקלט ללא שידור אחד מהקודים הנ"ל בשדה קנס גירעון.

6.1.6 סמלי הנמקה-

סמל הנמקה משמש שתי מטרות:

- א. להנחות תוכניות השומה במחשב - לבצע פעולות מיוחדות כגון: מניעת החזר מס.
- ב. להדפיס הודעה לנישום בגוף הודעת השומה.

פירוט סמלי הנמקה מותרים, לרבות הנוסח בהודעת השומה והסבר מפורט מופיעים בשאילתא JHAN. אם אין הנמקה מיוחדת - חובה למלא "01" בסמל הנמקה.

הנמקות מיוחדות בסעיף 17

להלן ההנמקות המותרות בסעיף שומה 17: 76, 75, 01. הנמקות מיוחדות בשלב הדו"ח:

הנמקות:

12-14: מיועדות לשימוש המייצגים בלבד.

20: לסימון דו"ח משוער עפ"י סעיף 133 לפקודה.

- 56: תיקון דר"ח עפ"י סעיף 145(א)(3) לפקודה.
 75: עיכוב החזר מס בגין אי ביסוס הדר"ח על מסמכים נאותים.
 77: דר"ח סתמי.
 92: לסימון דר"ח שהודעת השומה שלו תישלח למשרד פ"ש במקום לנישום.
 95: מיועדת לציון תושב ישראל המדווח על הכנסות משכר מח"ל עפ"י סעיף 5 לפקודה, עליו חלים כללי עובדי ח"ל.
 הנמקה זו מותרת לשידור בסוגי תיק פעילים לרבות סוג תיק 9.7.
 בשומה כזו מדווחים רק סיכומי הכנסות והמס המגיע ודיווחים שאינם משפיעים על המס המגיע:
 השדות המותרים הם: 150 (170 לבן/בת הזוג) – סה"כ הכנסות 151 (171 לבן/בת הזוג) – סה"כ מס מגיע.
 הערה: אין לשדר מס גבוה מסה"כ ההכנסות.
 השדות האחרים 042, 040, 109, 209, 133, 134, 277, 278 ו- 147.

הנמקות לעיכוב החזרי מס

שידור הנמקה 75

עיכוב החזר מס בגין אי ביסוס הדר"ח על מסמכים נאותים.

שידור הנמקה 76

עיכוב החזר מס המחייב הכנסת התיק לתוכנית עבודה (לניתוב שלב ב', אולם ניתן לשדרו בשלב א' עפ"י הנחיות הרכז).

שידור הנמקה 77 או 37

עיכוב החזר מס עקב הגשת דר"ח סתמי.
 עיכוב החזר מס במקרים בהם הוגש הדר"ח, על גבי טופס שהופק על פי תוכנת מחשב, שאינה מאושרת על ידי נציבות מס הכנסה.

שידור הנמקה 81

הנמקה המעכבת שחרור החזרי מס בעקבות אי הגשת דוחות שנתיים.

שידור הנמקה 55

הנמקה המעכבת שחרור החזרי מס בעקבות אי הגשת דוחות אחרים.

שידור ההנמקות המעכבות בעקבות אי הגשת דוחות (81 או 55)

בעת שידור דר"ח שסכום ההחזר בו נמוך מהסכום שרכז צריך לאשר את שחרורו, יש לשדר הנמקה 81 או 55, לפי העניין. אם סכום ההחזר עולה על סכום זה, יש להעביר את הדר"ח לפני שידורו לרכז, כדי שיקבל החלטה לגבי עיכוב ההחזר.

עיכוב אוטומטי של החזרי מס בעקבות אי הגשת הצהרת הון

החזר מס של נישום שלא הגיש הצהרת הון, וחלף המועד להגשתה, יעוכב באופן אוטומטי. בהודעת השומה תודפס הודעה מתאימה. הטיפול במקרים אלה ייעשה במהלך ניתוב שלב ב'. מקרים אלה יסומנו במערכת התל"מ בסיבת עיכוב 108, עיכוב הניתן להסרה בשאלתא 446 במערכת התל"מ.

6.1.7 סוג חישוב -

- קוד 1 – לחישוב יחיד או נפרד, או קוד 6 ל"נישום" בחב' משפחתית.
 קוד 2 – חישוב מאוחד, או קוד 7 ל"נישום" בחב' משפחתית.
 קוד 3 – תושב חוץ, או קוד 8 ל"נישום" בחב' משפחתית.

בשלב הד"ח סוג החישוב שישודר יהיה בהתאם להצהרת הנישום בחלק א' של הד"ח

במקרה שישודר חישוב נפרד ובחישוב מאוחד החיוב במס נמוך יותר, ייערך חישוב מאוחד באופן אוטומטי.

בשידור שומה ליחיד אשר לו מזהה "66" - נישום שאין לו תעודת זהות ישראלית, יש לשדר סוג חישוב של תושב חוץ (קוד 3 או 8). כאשר יש אי התאמה יוצאת הודעת שגיאה. אם הנישום עונה להגדרת "תושב ישראל" עפ"י פקודת מס הכנסה, על אף היותו בעל מזהה כאמור, יש לשדר סוג חישוב של תושב ישראל ובנוסף לשדר קוד 1 בשדה 138. לתשומת לבכם, במקרה בו לתושב חוץ נפתח תיק עפ"י מספר זהות, יש לשדר קוד 3 בסוג חישוב. **תאריך הגשת הד"ח -**

6.1.8 בעת שידור הד"ח - יישתל תאריך הגשת הד"ח ששודר ע"י הכרסות בשאליות 1326 או 1240. ניתן לעדכן תאריך הגשה רק בשומות בסעיפים 01 ו-17.

6.1.9 **תאריך לידה** - של "בן הזוג הרשום" ובן/בת זוגו יישתלו אוטומטית כאשר קיים מידע ממרשם התושבים.

במקרים בהם לא קיים המידע, יש לשדר הנתון בהתאם להצהרת הנישום.

לנתון זה השפעה על חישוב המס במספר מקרים כגון:

מי שמלאו לו/ה 50 שנה לצורך מתן ניכוי מוגדל לקופ"ג.

מי שמלאו לו/ה 60 שנה לעניין שיעור המס ההתחלתי.

6.1.10 **שדה 003 - סוג נישום-** יש לרשום את סוג הנישום לעניין חוק התיאומים בשל אינפלציה בקוד המתאים:

1 - לפי פרק ב'.

4 - לפי פרק ג'.

9 - החוק לא חל.

6.2 **שדות הכנסה מיגיעה אישית החייבת בשיעורי מס רגילים (חלק ג' בד"ח השנתי):**

שדה 150 (170 לבן/בת הזוג) - הכנסה מעסק או משלח יד - כללי

יש לרשום הכנסות מיגיעה אישית מעסק, כולל חקלאות ו/או משלח יד אם לגביהן נוהלו ספרים קבילים. יש לוודא כי תקבולים מהמוסד לביטוח לאומי לא ייכללו בשדה זה.

ההכנסות תרשומה לאחר השפעות חוק התיאומים וזאת בהתאם לרשום בשורה 20 בד"ח התיאום בטופס 1392 א' לנישום פרק ג', בטופס 1392 ב' לנישום

פרק ב', ובטופס 1392 ג' לגבי יחיד שותף בשותפות.

הוראות מיוחדות-

במקרים בהם קיימת הכנסה מריבית לפי סעיף 3(ט)(1)(ב) לפקודה הנחשבת להכנסה מעסק, יש להוסיף לשדה זה את סכום הריבית בשדה זה ובשדות המחזור 293 ו-294.

הכנסות מיגיעה אישית כגון שכר מרצים, הכנסות משר"פ הכנסות משיעורים פרטיים, יראו אותן כהכנסה מעסק.

בסוג תיק פעיל (סוגי תיק 41 – 53) לא שכיר, לא ייקלטו דר"ח/שומה אם אין בהם לפחות אחד מהשדות הבאים: הכנסה מעסק - 170/150, הפסד מעסק - 079. אם לנישום לא היתה הכנסה חייבת בשנת המס ולא היו הפסדים, יש לשדר שדה 170/150 ללא סכום.

מסמכים שעל הנישום לצרף לדר"ח-

1. פירוט החישוב שהכנסה התבססה עליו, אם הדר"ח מבוסס על מערכת חשבונות שאינה לפי שיטת החשבונאות הכפולה – מילוי פרטים בנספח א'.
2. מי שביסס את הדר"ח על מערכת חשבונות מלאה לפי שיטת החשבונאות הכפולה, יצרף מאזן וחשבון רווח והפסד.
3. דר"ח תיאום אינפלציוני לפי פרק ב' או ג' - מי שחייב בהגשתו.
4. מי שניהל משק חקלאי או שיש לו שטח אדמה מעובד, יצרף דר"ח שנתי על משק חקלאי – טופס 1220.
5. מי שתובע פחת על נכסים עיסקיים ששימשו בייצור הכנסה – יצרף טופס 1342 (י"א).

הכנסות מספרים בלתי קבילים, או "חייב ולא ניהל"

במקרים בהם נפסלו ספרי הנישום או שהיה חייב לנהלם ולא ניהלם יש לשדר את ההכנסות בשדות המפורטים להלן: 171/151, 175/152, 178/162 לפי העניין. יש לוודא כי סכומים ששודרו בשדות האמורים לא ישודרו בשדות הכנסה מספרים קבילים. השדות אינם מודפסים בד"ח, לכן יש לרושםם בשדות ריקים לשימוש המשרד ולשדרם.

שדה 151 (171 לבן/בת הזוג) - הכנסה מעסק או משלח יד בספרים בלתי קבילים-

בשדה זה תרשם ההכנסה מעסק ומשלח יד כאשר הספרים נמצאו בלתי קבילים. יש לוודא כי כאשר הספרים נמצאו בלתי קבילים (קודים 1, 6 או 7) ישודרו ההכנסות בשדה 151 ל"בן הזוג הרשום" ו/או 171 לבן/בת הזוג. אם הנישום נתפס באי רישום תקבול (קוד 7) ויש לו הפסד, יש לרשום בשדה 171/151 שקל אחד.

אם יש לנישום ו/או לבן/בת זוגו שני עסקים או יותר ואחד מהעסקים נתפס בקוד 7, יש לנהוג כדלקמן: עד לבדיקה בשלב ה"00" או בעריכת שומה, יש לרשום את כל ההכנסה בשדה 171/151. לאחר בדיקה תירשם ההכנסה מעסק שנתפס בקוד 7, בשדה 171/151, והיתר בשדה 170/150 בתנאי שהספרים קבילים.

לא ייקלט שידור ד"ח לגביו שודרו קודי ניהול ספרים 6 או 7, ללא שידור ההכנסה בשדה ספרים בלתי קבילים.

בשלב השומה יש לרשום בשדה זה גם מקרי פסילת ספרים לפי סעיף 130(ב), ומקרים בהם נתגלו הפרשי הון הנובעים מעסקו של הנישום.

שדה 152 (175 לבן/בת הזוג) - הכנסה מעסק או ממשלח יד - חייב ולא ניהל שנה ראשונה-

בשדה זה נרשמות הכנסות בשנת המס השניה ואילך לגביהן נקבע כי הנישום היה חייב לנהל ספרים בעסקו ולא עשה כן. בשלב השומה נרשמים בשדה זה גם הפרשי הון שאינם נובעים מהעסק שלגביו נוהלו פנקסים, בשנה הראשונה אליה הם משויכים.

ד"ח נישום הכולל הכנסה מעסק וקיים בו קוד ניהול ספרים 1 - "חייב ולא ניהל", לא ייקלט, אלא אם נרשמה הכנסה כלשהיא בשדה זה, או בשדה 178/162.

שדה 162 (178 לבן/בת הזוג) - הכנסה מעסק או ממשלח יד - חייב ולא ניהל שנה שניה-

בשדה זה נרשמות הכנסות בשנת המס השניה ואילך לגביהן נקבע כי הנישום היה חייב לנהל ספרים בעסקו ולא עשה כן. בשלב השומה ירשמו בשדה זה גם הפרשי הון שאינם נובעים מהעסק שלגביו נוהלו פנקסים, בשנה שניה ואילך אליהם הם משויכים.

שדה 250 (270 לבן/בת הזוג) - תקבולים מביטוח לאומי החייבים במס

בשדה זה ירשמו התקבולים החייבים במס מהמוסד לביטוח לאומי שקיבל נישום עצמאי: תגמולי מילואים, דמי פגיעה בעבודה, וגמלת אמהות שכוללת דמי לידה ושמירת הריון.
התקבולים החייבים במס מביטוח לאומי שקיבל/ה נישום/ה שכיר/ה יירשמו בשדה משכורת – 158 ו/או 172.

בשנים האחרונות גם גברים יכולים לקבל דמי לידה והנתון יופיע בהתאם לכך בשאלתא INTV.
בנתוני העזר בשאלתא INTV במסך הנתונים הקבועים, מופיעים סה"כ סכומי התקבולים הנ"ל לכל אחד מבני הזוג בנפרד וניכוי המס במקור מהם בסכום אחד לשני בני הזוג.
בשאלתא DF ניתן לקבל הפירוט.

נתוני העזר כוללים את כל התקבולים השוטפים שקיבל הנישום מביטוח לאומי כולל הפרשי שומה אך למעט דמי אבטלה. התקבולים יוצגו בסכום נטו, דהיינו בניכוי הסכומים שהנישום החזיר לביטוח לאומי מ- 1.1.02 עד 31.12.02. סכום זה יכול להיות במינוס אם התשלומים שהנישום החזיר לביטוח לאומי עלו על התקבולים שקיבל בשנת המס. במקרים אלה יש לקזז את הסכום במינוס מההכנסות בשדה 270/250. אם אין הכנסות בשדות אלה יקוזז הסכום כנגד הכנסות אחרות מיגיעה אישית לפי העניין.

הערה:

במקרה שהנישום קיבל החזרים מביטוח לאומי בגין הפרשי שומה, העולים על תשלומי השוטפים לביטוח לאומי (להלן סכום ההפרש), יירשם בשדה 270/250, 52% מסכום ההפרש.

הנתונים הנ"ל מופיעים בשאלתא INTV, כולל "חלון" הערה.

הסברים נוספים בעניין זה ניתן לראות תחת שדה 030/089.

לתשומת לבכם:

- א. יש לשדר הסכום בהתאם למצוין באישור מהמוסד לביטוח לאומי.
- ב. אם לא צורף אישור מהמוסד לביטוח לאומי, יש לשדר הסכום לפי נתוני העזר.

שדה 158 (לבן/בת הזוג) – הכנסות משכר (לא כולל משמרות)-

- א. בשדה זה תירשם הכנסת עבודה בשיעורים רגילים (לא כולל קצבה ומשמרות), ומשכורתו של בעל שליטה בחברה לרבות דמי ניהול ומענקים שקיבל, וריבית לפי סעיף 3(ט) לפקודה למי שקיבל משכורת מהחברה בין אם הוא בעל שליטה ובין אם לאו.
- ב. את התקבולים החייבים במס מהמוסד לביטוח לאומי של נישום שכיר יש להוסיף גם לשדה 017/016 כהכנסה שאין עליה זכויות לקצבה.
אם הנישום מצהיר על הכנסה בחלק משנת המס, יש לוודא חיוב במס של דמי אבטלה במידה שקיבל, ראה נתוני העזר.

- ג. ככלל, ניתן להכיר בטופסי 106 מקוריים עם חתימה וחותמת של המעביד. צילומים של טופסי 106 יתקבלו רק אם יש עליהם חתימה וחותמת ידנית של המעביד.
בטופסי 106 ממוכנים נכיר בחתימה וחותמת מחשב מטעם המעביד, כולל שם החותם ומס' תיק הניכויים שלו.
- ד. עפ"י סיכום עם מת"ש כל השדות המיועדים להעברה לדו"ח השנתי נרשמו במסגרות בטופסי 106 של משרתי קבע, מקבלי קצבה ועובדי צה"ל.
הפרשי שכר משנים קודמות חושבו ע"י מת"ש לפי המס החל על הנישומים בשנות המס אליהן הן מתייחסות, לפי סעיף 8(ג)(1) לפקודה. לכן, אם לא היו לנישום הכנסות נוספות בשנים שלגביהם מתייחסים הפרשי השכר, אזי אין לכלול הפרשי השכר בדו"ח השנתי ובמקביל אין לכלול את ניכוי המס מההפרשים. תשלומי דמי ביטוח לאומי בגין קצבה שנרשמו בנפרד יש לסכמם ולרשםם יחד בשדה 030 לבן הזוג הרשום, 089 לבן/בת הזוג.
- ה. בשאלתא 432 ניתן לקבל את המשכורת ברוטו ששולמה לעובד (לפני הפטורים והזיכויים) סכום המס שנוכה במקור וסה"כ חודשי העבודה.
- ו. ביחס לחישוב מס הכנסה על משכורת של עובדים תושבי ישראל המועסקים בחוץ לארץ ע"י מעביד ישראלי (הנמקה 95), יש לפעול כאמור בכללים מש"מ 1992 ובהתאם לחוזר מ"ה 4/92 מ- 28.1.92. ראה הסבר להנמקה 95.

שדה 068 (069 לבן/בת זוג) – שכר עבודה במשמרות-

בשדה זה יש לרשום את מלוא סכום שכר העבודה במשמרות. בקשר לכך, ראה הסברים בחוברת "דע את זכויותיך וחובותיך" לש"מ 2002. הכנסת עבודה במשמרות מחייבת מילוי שדות הכנסת עבודה 158 ו/או 172 ושידורם. במקרה שהעובד עבד רק במשמרות, יש לשדר שדה 158 ו/או 172 ללא סכום.

שדה 258 (272 לבן/בת הזוג) – קצבאות חייבות במס-

כאן יש לרשום את הסכום החייב במס של קצבאות ממעביד, מקופת גמל וכן קצבאות שאירים שאינן מבטוח לאומי וכן את הסכום החייב במס של מענקי פרישה:
על קצבה ממעביד או מקופת גמל המשתלמת עפ"י דין או עפ"י הסכם קיבוצי מגיע פטור 35% מהקצבה אך לא יותר מ- 35% מ"הקצבה המזכה" (הפטור לשנת המס 2002 לא יעלה על 27,216 ש"ח). יש לשדר את סכום הקצבה הנ"ל בניכוי הפטור.

הפטור מותנה בכך שהנישום הגיע ל"גיל פרישה" כאמור בסעיף 9א(א) לפקודה. אם נעשה היוון יש להפחית מהפטור הנ"ל את שיעור הקצבה שהיוון.

אין לקבל אוטומטית את הסכום החייב במס של קצבה שרשום בטופס 106, אלא יש לבדוק את זכאות הנישום לפטור לפי סעיף 9א.

יש לשים לב להוראות סעיף 9א(ה) לפיהם עובדי כוחות הביטחון שפרשו לפני גיל 60 (אשה 55) ויש להם הכנסה לפי סעיף 1(1) ו/או 2(2) לפקודה בשנת המס שבה פרשו ובשנה שלאחריה, אשר היוונו את קצבתם בשנת המס, ההיוון יהיה פטור ממש למרות קיום ההכנסה כאמור עד לשיעור של 35% מ"הקצבה המזכה".

במקרים שנישום שקיבל קצבה טרם הגיע ל"גיל פרישה" כאמור בסעיף 9א לפקודה והוא יוכיח שהיו לו הכנסות מ- (1)2 או (2)2 רק בחלק משנת המס, יש לתת לו פטור יחסי לאותם חדשים שבהם יוכיח שלא היו לו הכנסות מעסק או מעבודה לפי (1)2 או (2)2.

ראה דברי הסבר לגבי דרך החישוב של הסכום הפטור של קצבאות בחוברת "דע את זכויותיך וחובותיך" לש"מ 2002.

פטור 35% ללא הגבלת תקרה יינתן לכל קצבה כולל קצבת שאירים שאיננה ממעביד או מקופת גמל או מחב' ביטוח כגון ממלוג, או אנונה לפי סעיף 9ב לפקודה. במקרים כנ"ל יש לשדר בשדה זה 65% מהקצבה.

בהתאם לסעיף 9א(ב) מגיע פטור מקצבה כולל קצבת שאירים שלא לפי חוק או הסכם קיבוצי בשיעור 35% מהקצבה אך לא יותר מ- 89 ש"ח לחודש כפול מספר שנות העבודה לגביהם משולמת הקצבה. הפטור לא יעלה על 27,216 ש"ח.

לפי הוראות סעיף 9(ו) לפקודה, קצבת שאירים המשולמת עפ"י חוק או הסכם קיבוצי פטורה ממש עד גובה "קצבה מזכה", שהיתה בשנת המס 2002 77,760 ש"ח.

קצבת השאירים שאינה עולה על 77,760 ש"ח, אין לחייבה במס ואין לרשמה בשדה זה. אם הקצבה עלתה על 77,760 ש"ח יש לכלול בשדה זה את העודף מעל לסכום זה, אשר יחויב בשיעורי מס רגילים.

כאשר בטופס 106 לא מופיע הסכום הפטור מפיצויי פרישה, יש לדרוש מהנישום טופס 161 בו מפרט המעביד את הסכומים החייבים והפטורים מתוך סכום הפיצויים או אישור פקיד השומה עליהם.

פריסת פיצויי פרישה – יש לרשום ולשדר רק את סכום הפיצויים החייב במס בשדה 272/258 ואת חלק המס שנוכה במקור המתייחס לשנת הפריסה הראשונה בלבד בשדה 042. אין לרשום את הניכוי במקור בשנת הפריסה אלא בכל שנה את החלק היחסי.

שדה 358 (372 לבן/בת הזוג) – מענקי פרישה שנתקבלו בגין שנים קודמות וניתן לגביהם אישור פריסה לפי סעיף 8(ג)3

בשדה זה יש לרשום את החלק המתייחס לשנה זו מסכום מענקי הפרישה שהתקבלו בשנים קודמות וניתן לגביהם אישור פריסה לפי סעיף 8(ג) לפקודה.

לגבי הכנסות שישודרו בשדות 372/358 אין להתיר פטורים או קיזוז הפסדים. לעניין חישוב המס, הכנסות אלה לא יילקחו בחשבון לצורך חישוב הניכויים.

דוגמא:

יתרת פיצויים חייבת בסך 120,000 ש"ח. הפריסה הייתה ל- 6 שנים, ולכל שנה נקבע מס בשיעור של 20%, דהיינו הכנסות לשנה 20,000; מס 4,000 ש"ח.

יש למלא את השדות הרלבנטיים כדלקמן:

שנים	שדות	272/258	372/358	042	009
בשנה ראשונה	20,000	0	4,000	5	
בשנה שניה ואילך	0	20,000	4,000	4	

שדה 009 - יתרת שנות מס בפריסת פיצויי פיטורים

בשדה זה יש לרשום את מספר שנות המס שנותרו בפריסה (לא כולל השנה הנוכחית, מקסימום שנות המס שנותרו לפריסה לא יעלה על חמש שנות מס). במידה ויש יותר מפריסת פיצויים אחת יש לרשום את התקופה הארוכה יותר. השדה אינו מודפס בד"ח, יש לרשמו בשדה ריק ולשדרו.

שדה 120 (220 לבן/בת הזוג) - הכנסות מהשכרת נכס ששימש בעסק מעל 10 שנים

הכנסות מהשכרת נכס ששימש במשך 10 שנים לפחות לפני תחילת השכרתו להפקת הכנסה מיגיעה אישית, מעסק או משלח יד, נחשבות כהכנסות מיגיעה אישית. אין לכלול הכנסה זו בשדות הכנסה מרכוש. שידור הכנסה מדמי שכירות בשדה זה מותנה בצירוף הצהרת הנישום עפ"י הנוסח שבסעיף 6 בנספח ב' לד"ח ליחיד. אם הנישום לא צרף את ההצהרה כאמור, יש לשדר הכנסה זו בשדה 059.

שדה 105 (106 לבן/בת זוג) - משכורת של עובד מדעי-

בשדה זה יש לרשום את סך הכנסתו ממשכורת של עובד מדעי כהגדרתו בסעיף 34 לחוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשייה התשמ"ד - 1984, שהועסק בשנת שבתון בתכנית מאושרת. ההכנסה מזכה בשיעור מס מוגבל של 35% במשך 18 חודשים בלבד בתקופת העסקתו. יש לצרף אישור של המדען הראשי.

השדות אינם מודפסים בד"ח, לכן יש לרשום בשדות ריקים ולשדרם.

הכנסות מרכוש החייבות בשיעורי מס רגילים (חלק ד' בד"ח השנתית)

6.3

הכנסות הנובעות מרכוש משותף לשני בני הזוג תיוחסנה, אוטומטית לבן הזוג בעל ההכנסה החייבת מיגיעה אישית הגבוהה ביותר. הכנסות אלה יש לשדר בשדות המצוינים בטור הימני בטופס הד"ח השנתי ("הכנסות שני בני הזוג") בהתאם לסוג ההכנסה.

הכנסות מרכוש אשר היה שייך לאחד משני בני הזוג שנה לפני הנישואין או שקיבלו בירושה, ניתן לשדר בשדות בטור האמצעי או בטור השמאלי בטופס הד"ח בהתאם להצהרת הנישום. להכנסות אלה ייערך חישוב נפרד.

הכנסות מרכוש אצל מי שאינו נשוי, תשודרנה תמיד בטור "הכנסות שני בני הזוג".

להלן יוצגו שדות ההכנסה מרכוש לפי הסוגים השונים, בציון שלושת מספרי השדות האפשריים. השדה שישודר מבין השלושה יהיה בהתאם לאמור לעיל.

שדה 059 (201, 301 - שנה לפני הנישואין/מירושה) - הכנסות מנכס בית -

בשדה זה ירשמו דמי שכירות וכן הכנסות מדמי מפתח, שהמס עליהן לא שולם תוך 30 יום.

יש לכלול בסעיף זה גם הכנסות משכ"ד העולות על "התקרה המתואמת", כמוגדר בחוק מ"ה (פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירת מגורים (הוראת שעה), התש"ן - 1990. אין לכלול בשדה זה הכנסה פטורה משכ"ד (שדה 209) או הכנסה משכ"ד המועברת מ"חב' בית" (שדה 159), או הכנסה משכ"ד עליה חל סעיף 122 לפקודה (שדה 222).

על נישום התובע הוצאות כנגד הכנסתו מדמי שכירות לצרף נספח הכולל את פירוט ההכנסות וההוצאות בהתאם לנספח ב' לד"ח ליחיד. את יתרת ההפסדים מנכס בית שלא ניתן היה לקזזם בשנת המס לפי סעיף 28 לפקודה, יש לרשום ולשדר בשדה 179. הכנסות פטורות חייבות מהשכרת דירות למגורים - ראה דברי הסבר לשדה 209.

שדה 159 (202, 302) – שנה לפני הנישואין /מירושה) - הכנסות מ"חברת בית" -
יש לשדר הכנסות מ"חברת בית" שמחולקות לפי סעיף 64 לפקודה.

שדה 064 - סה"כ הכנסות שהועברו מחברות משפחתיות לנישום
בשדה זה תירשמה כל ההכנסות המועברות מהחברות המשפחתיות ל"נישום" לפני קיזוז הפסדיו מעסקיו הפרטיים, אם היו. הסכום בשדה זה חייב להיות זהה ל"סה"כ הרשום בשדות 080 בדו"חות או בתקצירים של החברות המשפחתיות שלו. אם ההכנסה המועברת הינה אפס, חובה לשדר את השדה ללא ציון סכום. אם השדה אינו מודפס בדו"ח, לכן יש לרשמו בשדה ריק ולשדרו.

שדה 367 (204, 304) - שנה לפני הנישואין /מירושה) - הכנסות מחברה משפחתית (שלא מיגיעה אישית) -
יש לשדר את ההכנסות החייבות בשיעורי מס רגילים המועברות מהחברות המשפחתיות אל ה"נישום".
אם קוזזו הפסדי החברות המשפחתיות מהכנסות יש לשדר קוד 7 בשדה 015.
אם קוזזו ההכנסות המועברות מהחברות המשפחתיות (שדה 064) כנגד הפסדיו מעסק של "הנישום", בשדה 367 תירשם ההכנסה לאחר הקיזוז ובשדה 015 ישודר קוד 9.
כאשר ההכנסה מחברה משפחתית כלולה בשדות נוספים ל- 367, 204 ו- 304, יש לשדר קוד 6 בשדה 015.

שדה 167 (205, 305) - שנה לפני הנישואין /מירושה) - הכנסות אחרות שאינן מיגיעה אישית -
הכנסות אחרות שאינן מיגיעה אישית כגון מריבית ורכוש אחר שאינן כלולות בשום שדה ספציפי אחר.

יש לשדר הכנסות מריבית החייבות בשיעורי מס רגילים. בשדה זה תירשם גם הכנסה מריבית בשל הלוואה רעיונית לפי סעיף 3(ט) לפקודה לבעל שליטה שאינו שכיר ואינו נותן כל שרות לחברה.

6.4 הכנסות חייבות בשיעורי מס מיוחדים (חלק ה' בדו"ח השנתי) -

שדה 165 (215, 315) שנה לפני הנישואין /מירושה) - הכנסות מחו"ל - מס מוגבל ל- 25%.

שדה 065 (210, 310) - שנה לפני הנישואין /מירושה) - דמי מפתח שהמקדמה שולמה תוך 30 יום - מס מוגבל ל- 35%.

שדה 061 (214, 314) - שנה לפני הנישואין /מירושה) - פטנט, הכנסה לאחר פטירה -
מוגבל ל- 40%.

מס

שדה 060 (211, 311) - שנה לפני הנישואין /מירושה) - דיבידנד ממפעל מאושר - מס בשיעור של 15%.

שדה 055 (212, 312) - שנה לפני הנישואין /מירושה) - דיבידנד - מס בשיעור של 25%.
יש לכלול בשדה זה גם הכנסה של עיתונאי חוץ, וספורטאי חוץ.

שדה 053 (213, 313) - שנה לפני הנישואין /מירושה) - ריבית על אג"ח, ריבית ודיבידנד מני"ע זרים - מס בשיעור של 35%.
בנוסף יירשמו בשדה זה משיכות שלא כדין מקופ"ג לתגמולים ובמקרים מסוימים מקופ"ג לקצבה - מס בשיעור של 35%.

לגבי משיכות שלא כדין מקופ"ג לתגמולים, משיכות אלה חייבות במס בשיעור של 35%.

משיכות שלא כדין מקופ"ג לקצבה, מתוך הפקדות עד ל-1.1.2000, חייבות בשיעור מס של 35%. משיכות מהפקדות שלאחר 1.1.2000 חייבות במס בשיעור הגבוה מבין השניים: 35% או שיעור המס השולי. קופות הגמל הונחו כי עליהם להפריד באישורים בעת משיכה שלא כדין בין כספים שהופקדו לאחר 1.1.2000 לבין אלו שהופקדו לפני שנת 2000. בהתאם יש להבחין ולשדר בשדה 167/205/305 כספים שהופקדו לאחר 1.1.2000 ושיעור המס השולי של הנישום עולה על 35%.

ההכנסה ממשיכות שלא כדין מקופ"ג תשודר בשדה 313/213/053 בשני מקרים:

- א. אם שיעור המס השולי אינו עולה על 35%.
 - ב. כספים שהופקדו לפני שנת 2000, ואשר נמשכו שלא כדין.
- על הכנסות ממשיכות שלא כדין מקופ"ג לא ניתן לקבל פטורים או לקזז הפסדים. הסכומים שנוכו במקור ממשיכות אלה יש לשדר בשדה 040.

6.5 הכנסות אחרות

ההכנסות המנויות להלן פורטו ע"י הנישום בטופס הדר"ח השנתי בסעיף "הכנסות אחרות" בשיעור מס מיוחד (בש"מ 2002 בסעיף 19 בטופס הדר"ח).

שדות 222 ו-223 – הכנסה מהשכרת דירות למגורים החייבת בשיעור מס של 10% -
הכנסה מהשכרת דירה למגורים המוגבלת ל-10% מס, תירשם ותשודר בשדה ריק 222 ומספר החודשים שעבורם התקבל שכר הדירה בשדה ריק 223.

אם נרשמה הכנסה משכ"ד בשדה 222 ללא מילוי מס' החדשים בשדה 223, השומה לא תיקלט.

השדות אינם מודפסים בדר"ח, לכן יש לרושמן בשדה ריק ולשדרם.
ראה דברי הסבר בחוברת "דע את זכויותיך וחובותיך".

קשיש שניכה מהכנסתו משכ"ד את תשלומיו לבית אבות כאמור בסעיף 9(25) לפקודה לא יוכל ליהנות מסעיף 122, והכנסתו משכ"ד לאחר הקיזוז תירשם בשדה 059.

שדה 123 – הפרש ריבית לפי סעיף 3(י)
שיעור המס על הכנסה זו הינו 40%.

שדה 149 (169 לבן/בת הזוג) - הכנסה ממפעל מאושר בחקלאות-
 לפי סעיף 33 בחוק לעידוד השקעות הון בחקלאות. המס על הכנסות שישודרו בשדה זה לא יעלה על 30%.
 השדה מיועד רק להכנסות ממפעל מאושר בספרים קבילים. השדה אינו מודפס בד"ח. יש לרשמו בשדה ריק ולשדרו.

שדה 128 - סכום ההפחתה לפי סעיף 12 לחוק התיאומים-
 יש לרשום בשדה ריק 128 את סכום ההפחתה אצל קבלנים לפי סעיף 12 לחוק התיאומים המתחייב במס בשיעור של 10%. מהרשום בשדה זה לא ניתנים ניכויים, אך יינתנו זיכויים. השדה אינו מודפס בד"ח, לכן יש לרשמו בשדה ריק ולשדרו.

שידור הכנסות מרווח הון ומשבח מקרקעין (חלק ו' בד"ח השנתי)

6.6

אין לשדר עסקאות של הפסד הון.

שדה 054 - יש לרשום את מספר נספחי רווח הון ששודרו ואסור שיעלה על שישה.

שדה 254 - מס' עסקאות - מתוך סה"כ העסקאות שנרשמו בשדה 054 שסומנו בנספח בקוד "שייכות" 2 (מיוחסות ל"בן הזוג הרשום").

שדה 354 - מספר העסקאות המשויכות לבן/בת הזוג שנרשמו בשדה 054 שסומנו בקוד "שייכות" 3.

שדה 056 - יש לרשום ולשדר את סך כל התמורה שנתקבלה עבור הנכסים שנמכרו הכלולים בנספחי רווח הון ששודרו. בעת השידור תיבדק אוטומטית ההתאמה בין סכום זה לבין סך כל המכירות בנספחים.

הכנסות/רווחים פטורים ובלתי חייבים במס (חלק ז' בד"ח השנתי)

6.7

בחלק זה יש לכלול את הכנסותיו הפטורות של הנישום ושל בן/בת הזוג בהתאם לכותרות בסעיפים 22-26 בד"ח לש"מ 2002.

יש לשדר בשדות 109 ו-209 את ההכנסות הפטורות הן של הנישום והן של בן/בת זוגו.

שדה 109 - פטור לעיוור ונכה לפי סעיף 9(5) לפקודה-
 בהוראת ביצוע 18/90 מ-25.4.90 קיים פירוט מלא של הזכאים לקבלת הפטור לפי סעיף 9(5) לפקודה, וכן נוהל הטיפול בבקשות להכרה בנכות עפ"י הסעיף הנ"ל.

הפטור לפי סעיף 9(5) יינתן לעיוור או נכה 100% או 90% ומעלה מצטבר - נכות רפואית. הפטור יינתן בתנאי שיש בתיק אישור ממשרד הביטחון, ממשרד האוצר או מפקיד השומה.

ניתן לאשר פטור לעיוור על סמך תעודת עיוור שהונפקה ע"י משרד העבודה והרווחה לאחר ה-1.1.94. במקרים שלא הומצא אישור כאמור, יש להפנות את הנישום לשרות לעיוור הפועל במסגרת משרד העבודה והרווחה.

בשלב ניתוב הד"חות, יש לבדוק אם צורף לד"ח, או שנמצא בתיק אישור כאמור לעיל. ללא אישור כאמור, אין לאשר את הפטור לפי הסעיף הנ"ל.

כל עוד האישור תקף, אין צורך לדרוש להציג אישור נוסף לתקופה של האישור הקיים.

במקרים שהפטור לפי סעיף 9(5) מתייחס לחלק משנת המס, הפטור על ההכנסות יינתן יחסית לתקופת הנכות, כלומר 1/12 מההכנסות כפול מס' חדשי הנכות, מוגבל לתקרת הפטור השנתית המלאה (בשנת מס 2002 הכנסה מיגיעה אישית 470,400 ש"ח, או הכנסה שלא מיגיעה אישית 56,400 ש"ח).

במקרים בהם ניתן ליחס ספציפית הכנסות לתקופת הנכות, יינתן פטור להכנסות אלה מוגבל לתקרת הפטור השנתית. במקרים בהם הכנסות אלה כוללות הכנסות שאינן מיוחסות ספציפית לתקופת הפטור ועיתוי קבלתן תלוי ברצון העובד, כגון: פדיון ימי חופשה, הבראה, ביגוד וכו', יש לפרוס הכנסה זו על פני כל השנה, הפטור להכנסה זו יינתן יחסית לתקופת הנכות.

יש להקפיד לשדר את סה"כ ההכנסות הפטורות של עיוור או נכה 100% לפי סעיף 9(5) לפקודה בשדה 109 ואת סה"כ ההכנסות/הרווחים הפטורים בשדה 209.

שדה 209 – סה"כ הכנסות/רווחים פטורים-

בשדה זה יש לסכם ולרשום את סה"כ ההכנסות/הרווחים הפטורים והבלתי חייבים במס שנרשמו בסעיפים 26-22 בחלק ז' של הדו"ח השנתי בש"מ 2002. יודגש כי בשדה זה יש לכלול גם את ההכנסה ששודרה בשדה 109.

פטור ממס על השכרת דירות למגורים:

בשדה 209 יש לכלול גם הכנסות פטורות מהשכרת דירות למגורים כפי שדיווח הנישום (בסעיף 24 בדו"ח לש"מ 2002).

לפי חוק מס הכנסה (פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירת מגורים) התש"ן - 1990 שהוארך עד 31.12.03, פטורים ממס דמי שכירות שנתקבלו בשל דירה (או מספר דירות) המשמשות למגורים. זאת בתנאי שהדירות מושכרות ליחיד, ובידי הנישום מסמך חתום ע"י השוכר המאשר כי הדירות משמשות למגורים בלבד. הפטור יינתן גם ליחיד שהשכיר דירתו לשוכר שהוא חבר בני אדם שאושר ברשומות לעניין סעיף 1.3 לחוק מס הכנסה (פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירת מגורים) (הוראת שעה), התש"ן - 1990 בהתאם לרשימה שפורסמה בחוזר מ"ה 4/97 מ- 23.2.97 ובתוספת גופים אחרים שאושרו מאוחר יותר בהודעות.

הפטור יינתן, החל משנת מס 1999 בתנאים הבאים:

א. הפטור יינתן להכנסה העונה לכל התנאים שפורטו לעיל, עד לסכום "התקרה המתואמת".

ב. "התקרה המתואמת" היא הסכום שנקבע כ"תקרה" ומפורט בסעיף ג', בניכוי הסכום בו עולה ההכנסה מהשכרת דירות מגורים (גם אם לא הושכרו ליחיד) על ה"תקרה".

ג. השוכר משתמש בדירה לצורך מגורים בלבד, ובידי הנישום מסמך חתום על ידי השוכר, המעיד על כך.

סכום ההכנסה העולה על "התקרה המתואמת" יירשם בשדה 059. ראה הוראה למילוי שדה 059.

6.8

פרטים נוספים ויתרות להעברה (חלק ח' בדו"ח השנתי)

מחלק זה של הדו"ח יש לשדר את הנתונים על המחזור, ורווח גולמי מהעסק העיקרי בלבד.

העסק העיקרי הוא העסק ממנו נובעת עיקר הכנסתו של הנישום כפי שעולה מהדו"ח של הנישום. יש לוודא שהענף הכלכלי שהוגדר תואם את העסק העיקרי.

שדה 293 - מחזור מהעסק העיקרי (ללא מע"מ)-

יש לשדר את המחזור מהעסק העיקרי (ללא מע"מ). בשידור המחזור מהעסק העיקרי יש לקחת בחשבון גם את המחזור המדווח בשדות מיוחדים כגון הכנסה ממפעל מאושר בחקלאות (שדה 169/149).

שדה 097 - ערך המלאי בעסק העיקרי בתום שנת המס
יש לשדר את ערך המלאי שהיה ברשות הנישום בעסק העיקרי בתום שנת המס.

שדה 195 - רווח גולמי בעסק העיקרי

יש לשדר את הרווח הגולמי בעסק העיקרי.

שדה 279 - סכום ההפסדים העסקיים שקוזזו מהכנסות השנה

בשדה זה יירשם סכום ההפסדים העסקיים שקוזזו מהכנסות השנה.
חשוב למלא שדה זה גם לצורך קביעת מקדמות נכונות.

יתרות להעברה לשנת המס הבאה:

הפסדים - יש להקפיד לשדר את יתרת ההפסדים להעברה לש"מ הבאה (בדו"ח לשנת המס 2002 - הפסדים להעברה לש"מ 2003) בשדות שלהלן:

א. שדה 079 - יתרת ההפסדים מעסק ומשלח יד להעברה לשנת המס הבאה
בשדה זה תירשם יתרת ההפסדים מעסק ומשלח יד מכלל העסקים
העברה לשנת המס הבאה.

ב. שדה 179 - יתרת ההפסדים מנכס בית המועברת לשנת המס הבאה
בשדה זה תירשם יתרת ההפסדים מנכס בית המועברת לשנת המס הבאה.

ג. שדה 166 - יתרת הפסדי ההון המועברת לשנת המס הבאה
בשדה זה תירשם יתרת הפסדי ההון שלא קוזזו המועברת לשנת המס הבאה.

שדה 095 - ניכוי בשל אינפלציה שלא הותר בניכוי המועבר לשנת המס הבאה

בשדה זה ירשם ניכוי בשל אינפלציה שלא הותר בניכוי בשנת המס (בש"מ 2002 - הניכוי המועבר לש"מ 2003) עפ"י חוק התיאומים.
הסכום שיירשם יהיה שווה להפרש שבין הסכומים שנרשמו בשורה 5.4 בדו"ח סיכום ההון, לבין שורה 17 בדו"ח התיאום 1392 / ב'. שדה זה מתייחס אך ורק לנישום שדיווח על הכנסתו לפי פרק ב' לחוק התיאומים.

6.9

ניכויים אישיים (חלק ט' בדו"ח השנתי)

במקרים בהם לא מופיע תאריך הלידה, יש לשדרו משום שעשויות להיות השלכות לתאריך הלידה לעניין חישוב המס.

שדה 137/136, 219/218 ניכוי לקרן השתלמות לעצמאים

יחיד זכאי לניכוי עבור סכומים ששילם לקרן השתלמות לעצמאים. בש"מ 2002 הסכום שיותר בניכוי הוא הסכום ששילם היחיד לקרן השתלמות לעצמאים, לאחר שהופחתו ממנו 2.5% מה"הכנסה הקובעת" או מ"סכום התקרה" אם היחיד הוא גם שכיר. הסכום שיותר בניכוי לא יעלה על 4.5% מ"ההכנסה הקובעת" או "מסכום התקרה", אם היחיד הוא גם שכיר.

"הכנסה קובעת" היא הכנסתו החייבת של היחיד מעסק או משלח יד עד לתקרה השנתית של 202,000 ש"ח.

אם נישום הוא שכיר ועצמאי, ועל הכנסתו כשכיר שילם לו מעבידו לקרן השתלמות, יהיה "סכום התקרה" לצורך קביעת הניכוי הנמוך מבין:

(1) הכנסתו החייבת לפי סעיף 17(2).

(2) תקרת ה"הכנסה הקובעת" לעניין סעיף 17(א5) (סך של 202,000 ש"ח בשנת 2002) בניכוי סכום "המשכורת" בשלה שילם מעבידו לקרן השתלמות.

בעת מילוי הד"ח, יש לרשום את מלוא הסכום ששולם לקרן השתלמות לעצמאים בשדה 136 ל"בן הזוג הרשום" ובשדה 137 לבן/בת הזוג (בסעיף 30 בד"ח).

עצמאי שהוא גם שכיר, ירשום את סך סכומי "המשכורת" בשלה שילם עבורו המעביד לקרן השתלמות בשדה 218 ל"בן הזוג הרשום" ובשדה 219 לבן/בת הזוג (בסעיף 31 בד"ח). הסכומים מופיעים בטופס 106.

דוגמה:

הכנסתו החייבת של יחיד מעסק בש"מ 2002 הייתה 140,000 ש"ח. הכנסתו ממשכורת 76,000 ש"ח והמעביד שילם בגינה לקרן השתלמות. בשנת המס שילם היחיד לקרן השתלמות לעצמאים סך של 7,000 ש"ח.

א. חישוב "סכום התקרה"

"הכנסה קובעת" – הכנסה מעסק או משלח יד בלבד 140,000 ש"ח (*1).

202,000 ש"ח

תקרת ההכנסה הקובעת

(76,000)

בניכוי משכורת שבשלה שילם המעביד לקרן השתלמות

126,000 ש"ח (*2).

"סכום התקרה" יהיה 126,000 ש"ח (הנמוך מבין (*1) ו-(*2)).

ג. חישוב הניכוי

$7,000 \text{ ש"ח}$ $2.5\% \times 126,000 = \underline{(3,150)}$ $3,850$	סכום ששולם בניכוי 2.5% מסכום התקרה יתרה (*3)
--	---

$4.5\% \times 126,000 = 5,670$	4.5% מסכום התקרה (*4)
--------------------------------	------------------------------

הסכום שיותר יהיה 3,850 ש"ח - הנמוך מבין (*3) או (*4).

עפ"י הנתונים בדוגמה, יש לשדר את מלוא הסכום ששולם לקרן השתלמות לעצמאים בסך 7,000 ש"ח בשדה 136 ל"בן הזוג הרשום" ובשדה 137 לבן/בת הזוג.

את סך סכומי המשכורת בשלה שילם המעביד לקרן השתלמות בסך 76,000 ש"ח, יש לשדר בשדה 218 ל"בן הזוג הרשום" ו- 219 לבן/בת הזוג.

אם המעביד לא שילם עבור שכיר שהוא גם עצמאי לקרן השתלמות כלל, יש לשדר את קוד השדה בלבד.

אם לנישום הכנסות מעסק וממשכורת ולא שודרו שדות 218 / 219, ושודרו תשלומים לקרן השתלמות לעצמאים (שדות 136/137), יופחתו מתקרת "ההכנסה הקובעת" בחישוב "סכום התקרה" סך ההכנסות ממשכורת (שדות 172/158, לפי העניין).

חישוב הניכוי המגיע יבוצע על ידי המחשב, לפי הנתונים ששודרו.

חישוב ידני

במקרים בהם "ההכנסה הקובעת" לעניין חישוב הניכוי שיותר, כולה או חלקה, נובעת מהכנסות עסקיות המשודרות בשדות שונים משדות 170/150 (לדוגמה, הכנסות בספרים בלתי קבילים, הכנסות מעסק מחברה משפחתית, המיוחסות לנישום) יש לחשב את ההוצאה המותרת בחישוב ידני ולשדר את ההכנסה לאחר ניכוי ההוצאה. במקביל, אין לשדר הסכום ששולם לקרן השתלמות בשדות 137/136.

ניתן לבצע סימולציה בשאילתא ISUG על מנת לקבל את הסכום אותו יש להפחית מההכנסות, וזאת על ידי הוספת ההכנסות הרלבנטיות לשדה 150/170 ושידור הניכוי לקרן השתלמות. ייחוס ההוצאה/הניכוי לקרן השתלמות ייעשה על פי האמור בסעיף 8 (ג) לפקודה.

שדה 031 (084 לבן/בת הזוג) - תשלומים ששולמו לקופות גמל לתגמולים שלא למטרת קצבה בלבד כ"עמית עצמאי"

בשדות אלו ירשמו הסכומים ששולמו לתגמולים שלא למטרת קצבה כ"עמית עצמאי" לפי סעיף 47 לפקודה. יש לרשום את הסכום ששולם ולא את הניכוי המגיע.

אם שכיר שילם לקופת גמל והיו לו הכנסות שאין עליהן זכויות לקצבה, יש לרושמן בשדה 016 / 017 על מנת שיקבל בגינן ניכוי. אם שכיר שילם לקופת גמל ולא היו לו הכנסות שאין עליהן זכויות לקצבה, יש לשדר 016 / 017 ללא סכום.

שע"מ מחשב את הניכוי המגיע מתוך הסכומים ששולמו. סכום ששולם ולא ניתן בעדו ניכוי יחושב בגינו זיכוי, ולכן אין לרשום אותו גם בזיכויים.

בשלב השומה העצמית יש לשדר תשלומים לקופת גמל כעצמאי עפ"י הצהרת הנישום, ובתנאי שסה"כ הסכומים שיוחסו למגיש הדו"ח ולבן/בת זוגו לא יעלו על הסכום שבאישורים שצורפו לדו"ח הנישום. ניתן לחלק תשלומים אלו בין שני בני הזוג.

שדה 135 (180 לבן/בת הזוג) - תשלומים ל"קצבה מקיפה" כעמית עצמאי

בשדה זה יירשמו הסכומים ששולמו לקצבה מקיפה לעמית עצמאי.

שדות 030 (089 לבן/בת הזוג) - תשלומים עבור דמי ביטוח לאומי

עבור תשלומים לביטוח לאומי מגיע ניכוי בשיעור של 52% מהסכום ששולם עד לגובה ההכנסה החייבת לפני הניכוי. הניכוי לפי סעיף 47 א יינתן רק עבור תשלומים עבור דמי ביטוח לאומי ששילם הנישום כעצמאי או גמלאי. לא יינתן ניכוי עבור תשלומים למס בריאות.

שדות 130 (189 לבן/בת הזוג) - דמי ביטוח לאומי ששילם נישום שכיר

בשדה זה יירשמו דמי ביטוח לאומי ששילם נישום בשל הכנסה שאינה הכנסת עבודה ובדו"ח לשנה זו יש הכנסה חייבת רק ממשכורת. השידור בשדה זה, ייעשה על סמך בקשת הנישום בדו"ח או במכתב והמצאת אישור בהתאם. השדה אינו מודפס בדו"ח, לכן יש לרשמו בשדה ריק ולשדרו.

שדה 005 (006 לבן/בת הזוג) - סכומים ששולמו למימון מחקר מדעי

עבור סכומים ששולמו למימון מחקר מדעי, ניתן לקבל ניכוי בהתאם להוראות סעיף 20א לפקודה.

בשדה זה יירשמו הסכומים ששולמו וניתן ליחסם לשנה זו למימון מחקר מדעי לפי סעיף 20א שלא בתחום מפעלו של הנישום, המותר בניכוי עפ"י סעיף 20א לפקודה לפני מגבלת 40% מההכנסה החייבת. בשדה זה יש לרשום את הסכום לאחר חישוב יחסי עפ"י תאריך ההוצאה בשנת המס (ראה דוגמא בחוברת דע זכויותיך וחובותיך) - שע"מ יפעיל את המגבלה הכוללת את מו"פ, התרומות והניכוי בגין סרטים לפי סעיף 46א'.

ראה הוראות ביצוע 52/90 ו- 90/17.

שדות 116 (117 לבן/בת הזוג) - ניכוי מההכנסה בגין השקעה בחיפושי נפט

נישום שמבקש ניכוי בגין השקעה בחיפושי נפט נדרש להמציא פרטים על השקעתו, על גבי טופס שמספרו 858. אין לתת את הניכוי לנישום שלא המציא את הטופס כשהוא ממולא.

במקרים בהם הנישום לא צירף את הטופס, יש לשלוח אליו טופס ריק למילוי ולציין כי מילוי הפרטים הוא תנאי להתרת הניכוי.

דברי הסבר מפורטים לחישוב הניכוי וחישוב רווח הון בעת מכירת יחידות השתתפות, פורסמו בהוראת ביצוע מס' 7/98.

שדה 118 (119 לבן/בת הזוג) - סכומים שהותרו בגין השקעות בסרטים-

בשדה זה יירשמו הסכומים שהותרו בגין השקעות בסרטים לנישום ו/או בן/בת זוגו.

ש"מ יפעיל את המגבלה הקבועה בחוק הכוללת את מ"פ, תרומות והניכוי בגין סרטים לפי סעיף 46א'.

הסכומים המופיעים בשדות 006/005, 117/116 ו- 119/118 ינוכו מההכנסה ע"י ש"מ, ולכן יש לוודא שלא נדרשו כהוצאה בד"ח רווח והפסד.

שדה 016 (017 לבן/בת הזוג) - הסכום מתוך השכר שלגביו לא הפריש המעביד הפרשות סוציאליות

בשדה זה ירשם הסכום מתוך כלל השכר שלגביו לא הפריש המעביד הפרשות סוציאליות. רישום בשדה זה יאפשר מתן ניכוי לפי סעיף 47 אם לנישום היו תשלומים לקופת גמל כעמית עצמאי. במקרים בהם יש הכנסת עבודה (שדה 172/158) ותשלומים לקופת גמל (084/031), חובה לשדר שדה 017/016 (גם אם אין סכום).

לעניין הניכוי לקופ"ג, דין קצבה בשדות 272/258 כדין הכנסה שאינה הכנסת עבודה.

שדה 018 (019 לבן/בת הזוג) – סכום השכר הכלול בשדה 172/158 שקיבל חבר בחברה משפחתית

במקרים בהם חבר בחברה משפחתית קיבל משכורת ושילם לקופ"ג, יש לשדר את סכום השכר, הכלול בשדה 172/158, אותו קיבל הנישום מהחברה המשפחתית בה הוא חבר, זאת על מנת שיקבל ניכוי מוגדל לפי סעיף 64(א)(3) לפקודה.

הנחיה זו מתייחסת לכלל החברים בחברה המשפחתית. השדה אינו מודפס בד"ח, לכן יש לרשמו בשדה ריק ולשדרו.

נקודות זיכוי (חלק י בדו"ח השנתי) -**½ נקודת זיכוי אישה -**

אישה שנערך לה חישוב מס על הכנסתה זכאית ל- ½ נקודת זיכוי לפי סעיף 36א. הזיכוי יינתן אוטומטית ע"י שע"מ לאישה בחישוב נפרד ולאישה שהיא בן הזוג הרשום בחישוב מאוחד.

שדה 020 – נקודות זיכוי לתושב –

יש לשדר קוד השדה, אם מגיעות נקודות זיכוי לתושב עפ"י סעיף 34 לפקודה ו- 1/4 נקודת זיכוי לפי סעיף 36.

לנישום שהיה נשוי בחלק משנת המס והדו"ח המוגש הוא על הכנסותיו עד לנישואין בלבד, יש לשדר את מספר החודשים בהם לא היה נשוי לשם קבלת זיכוי יחסי עפ"י סעיף 41(1) לפקודה.

שדה 021 - יש למלא במקרה שהנישום נשוי-

יש לשדר קוד השדה כאשר הנישום נשוי.
אין לשדר שדה 021 כאשר אין בן/בת זוג (החל משנת מס 1999 מתבצעת בדיקה במחשב לגבי קיום בן/בת זוג במרשמים).
לנישום שנישא במהלך שנת המס ובן/בת זוגו הגיש דו"ח נפרד על הכנסותיו בתקופה בה לא היה נשוי, יש לשדר את החודשים בהם היה נשוי, לשם קבלת זיכוי יחסי עפ"י סעיף 41(2) לפקודה.

שדות 124/024, 324/224 – נקודות זיכוי לחייל/ת משוחרר/ת

החל משנת המס 2000, הוסף בפקודה סעיף 39א, המעניק זיכוי לחייל משוחרר בגין הכנסתו מיגיעה אישית, במשך 24 החודשים הראשונים שלאחר החודש שבו סיים החייל את שירותו הסדיר ("שירות סדיר" כמשמעותו בחוק קליטת חיילים משוחררים התשנ"ד – 1994).

כשירות סדיר ייחשב:

שירות בצה"ל, במשמר הגבול או במשטרה לפי פרק ג' לחוק שירות הביטחון (נוסח משולב) התשמ"ו – 1986, ולפי סעיף 34 לחוק האמור וכן שירות לאומי כמשמעותו בחוק הביטוח הלאומי לא ייחשב כשירות סדיר: שירות בקבע.

גובה הזיכוי תלוי בתקופת השירות הסדיר:

- מי ששירת לפחות 24 חודשים מלאים – 1/6 נקודת זיכוי לחודש.
- מי ששירת בין 12 חודשים ל- 24 חודשים, או פחות מזה אם שוחרר מטעמי בריאות או נכות לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) התשי"ט – 1959 – 1/12 נקודת זיכוי לחודש.

יודגש:

הזיכוי יינתן כנגד הכנסה מיגיעה אישית מכל תחום של עיסוק, לא רק בענפים מועדפים כבעבר.
בשנת השחרור יינתן זיכוי יחסי לפי מספר החודשים בשנת המס לפי מועד השחרור.

יש לתת הזיכוי לחייל/ת משוחרר/ת כנגד תעודת שחרור/תעודת סיום שירות.

חייל ששוחרר לפני 1.1.2000 וביום זה עדיין לא חלפו 24 חודשים לאחר חודש השחרור, יקבל זיכוי בגין התקופה שמיום 1.1.2000 ועד תום 24 חודשים מיום השחרור.

לדוגמא:

15.6.2000	תאריך שחרור ביום
36	מספר חודשי שירות
30.6.2002	תום 24 חודשים מיום השחרור
מ- 1.1.2001 – 30.6.2002	התקופה המזכה בזיכוי
18 חודשים (המתפרסים על שתי שנות מס)	מס' החודשים המזכה בזיכוי

במקרה הנדון, בשנת המס 2002 יש לשדר בשדות 324/224 – 2000
בשדות 124/024 – 36

הזיכוי יחושב אוטומטית ל- 6 חודשים.

שדה 025 - זיכוי בגין בן זוג עוזר-

יש לשדר קוד השדה כאשר מתקיימים התנאים עפ"י סעיף 39. לא יינתן זיכוי לפי סעיף זה אם דווח על הכנסות לבן/בת הזוג.

שדה 028 - נקודת זיכוי עבור דמי מזונות-

יש לשדר קוד השדה למתן נקודת זיכוי עבור דמי מזונות עפ"י סעיף 40א לפקודה. הזיכוי יינתן למי שנישא בשנית ומשלם לבן/בת זוגו לשעבר מזונות.

שדות 127 ו-027 – מספר הילדים -

הזיכוי ניתן לאישה נשואה בחישוב נפרד רק כנגד המס החל על הכנסתה מיגיעה אישית ולמשפחה חד הורית.
מילוי שדות אלה יבטיח גם מתן תוספת הזיכוי בגין ילדים בחישוב מאוחד.
הזיכוי ניתן עבור ילדי הנישום הסמוכים על שולחנו שטרם מלאו להם 19 שנים בשנת המס.

שדה 127 - מספר ילדים שנולדו ו/או שמלאו להם 18 שנים בשנת המס-

בשדה זה יירשם מס' הילדים שנולדו בשנת המס, ו/או שמלאו להם 18 שנים בשנת המס (ילוד או בוגר). בעד כל אחד מהם תינתן 1/2 נקודת זיכוי.

שדה 027 - מספר הילדים האחרים-

בשדה זה יירשם מס' הילדים האחרים שלא נמנו בשדה 127. בעד כל אחד מהילדים תינתן נקודת זיכוי אחת.

שדה 029 (129 לבן/בת הזוג) - השתתפות בכלכלת הילדים-

אם סומן X בשדה זה, יש לשדר קוד השדה לנישום החי בנפרד ומשתתף בכלכלת ילדיו לפי סעיף 40(ב)2.

שדה 026 - משפחה חד הורית-

אם סומן X בשדה זה, יש לשדר את קוד השדה כאשר הנישום הוא רווק או אלמן עם ילדים שכלכלתם עליו, או שהינו גרוש וילדיו אצלו. כך, יקבל נקודת זיכוי לפי סעיף 40(ב)1, ונקודה נוספת עבור היותו משפחה חד הורית.

שדה 023 - (131 לבן/בת הזוג) - מספר נטולי יכולת-

יש לשדר את מספר נטולי היכולת בגינם זכאי הנישום או בן/בת זוגו לנקודות זיכוי על פי סעיף 45 לפקודה.

בעת שידור נקודות זיכוי עבור נטולי יכולת או זיכוי עבור תשלום להחזקה במוסד של נטול יכולת, חובה לשדר גם פרטים על נטולי היכולת בשאלתא IS45. יש לשדר בשאלתא את הפרטים הבאים: מס' הזהות של נטול היכולת, הקירבה המשפחתית שלו למקבל הזיכוי והסעיף על-פיו מבקשים את הזיכוי (44 או 45). ניתן לשדר גם פרטים על הכנסותיו של נטול היכולת ופרטי הרופא שנתן את האישור.

קיימת חסימה במחשב לשידור שדות 023 ו-131 ללא שידור בשאלתא IS45.

הנישום יגיש את המסמכים הבאים:

1. תעודה רפואית של המזכה בטופס 127.
2. כתב ויתור של המזכה על סודיות רפואית אם דרש זאת פקיד השומה.
3. מסמכים המעידים על הוצאות ההחזקה, אם הבקשה היא בשל הוצאות החזקת קרוב במוסד.
4. במקרה של זיכוי עבור הורה, יש לצרף הודעת ההורה מי מילדיו יקבל את נקודות הזיכוי לפי טופס 116 א.

במקרים בהם מונה להורה אפוטרופוס יודיע האפוטרופוס בשם ההורה בטופס 116 א את פרטי הילד הזכאי. אם מצבו הרפואי של ההורה אינו מאפשר זאת, ואם לא מונה אפוטרופוס, ימסור את ההודעה המבוגר מבין ילדיו.

שדה 044 (088 לבן/בת זוג) - עולה חדש -

יש לשדר את מספר החודשים המזכים בשנת המס בנקודות זיכוי לעולה חדש. תחת כל שבר יש לרשום מספר החודשים המתאים לו עפ"י סעיף 35(א) לפקודה. יש לשדר הנתון משמאל לימין כאשר 6 הפוזיציות תשמשנה לצורך רישום החודשים, בדומה לשדה בדו"ח.

בחישוב המס של עולה חדש יובאו בחשבון-

1/4 נקודת זיכוי לכל חודש מ-18 החודשים הראשונים לעלייתו ארצה.

1/6 נקודת זיכוי לכל חודש מ-12 החודשים שלאחריהם.

1/12 נקודת זיכוי לכל חודש מ-12 החודשים שלאחריהם.

במניין 42 החודשים לא תובא בחשבון תקופת שירות סדיר בצה"ל או תקופת לימודים במוסד ללימודים על תכנוניים, לפי בקשת העולה.

דוגמא

עולה חדש עלה ב-1.1.00 ניתן לרשום בשדות אלה זיכוי עד
12 חודשים והרישום חייב להיות
ברצף אם יש התייחסות ל-2 תקופות.
אפשר למלא 1/4 ו-1/6 או 1/6
ו-1/12.

בש"מ 2002

בש"מ 2001

ירשם בשדה 088/044:
06 06 00

ירשם בשדה 088/044:
06 06 00

לתשומת לבכם, סדר מתן הנקודות הינו משמאל לימין: החודשים המוקדמים יותר נרשמים מצד שמאל.

6.11 זיכויים אישיים בעד תשלומים (חלק י"א בד"ח השנתי)

שדה 036 (081 לבן/בת הזוג) - הסכום ששולם לביטוח חיים, ביטוח הדדי, פנסיית יסוד ולקופ"ג כעמית שכיר -

יש לשדר את הסכום ששולם לביטוח חיים, ביטוח הדדי, פנסיית יסוד ולקופת גמל כ - "עמית שכיר" בעדו זכאי הנישום לזיכוי לפי סעיף 45א(א) לפקודה. אין לרשום בשדה זה סכומים ששולמו לקופ"ג שנכללו בשדה 084/031 ו- 080/035.

ניתן לקבל זיכוי עבור תשלום לביטוח חיים המבוצע באמצעות תשלום המשכנתא. התנאי לקבלת הזיכוי הוא שהנישום יציג אישור מחברת הביטוח על גובה פרמיות ביטוח חיים ששילם, ובאישור יהא רשום כי ישנה זכאות לזיכוי לפי סעיף 45 לפקודה.

שדה 045 (086 לבן/בת הזוג) - התשלומים ששולמו לקצבה מקיפה כעמית שכיר -
כאן יירשמו התשלומים ששולמו עבור קצבה מקיפה כ"עמית שכיר", עפ"י סעיף 45א(ב) לפקודה.

שדה 132 (232 לבן/בת זוג) - תשלומים להחזקת בן משפחה במוסד -
בשדה זה ירשמו תשלומים להחזקת בן משפחה במוסד, כאמור בסעיף 44 לפקודה. אין לתת זיכוי בשדה 132 אם ניתנו בגין אותו נטול יכולת נקודות זיכוי בשדה 131/023. כמו כן אין לתת זיכוי בשדה 232 אם ניתנו בגין אותו נטול יכולת נקודות זיכוי בשדה 131/023. הזיכוי יינתן כנגד קבלה מקורית להוכחת ההוצאה. הזיכוי בשיעור 35%, יינתן לאחד מבני הזוג לפי בחירתם בשל אותו חלק מהסכום ששולם להחזקת בן המשפחה במוסד העולה על 12.5% מההכנסה החייבת.

שדה 037 (237 לבן/בת זוג) - סך התרומות ששולמו בשנת המס -
יש לשדר את סך התרומות ששולמו בשנת המס לפי סעיף 46 לפקודה, אם סה"כ התרומות עלה על 370 ש"ח. "התקרה לזיכוי" בש"מ 2002 הנה 2,156,000 ש"ח או 30% מההכנסה החייבת, לפי הנמוך מהשניים.

החל מש"מ 2000, סכום העולה על "התקרה לזיכוי" שנתרם באותה שנת מס, יזוכה מהמס בהתאם להוראות סעיף 46 לפקודה, בשלוש שנות המס הבאות בזו אחר זו, ובלבד שלא יינתן זיכוי בכל אחת משלוש שנות המס כאמור, בשל סכום כולל של תרומות העולה על "התקרה לזיכוי".

חישוב הזיכוי - בשיעור 35% ייעשה ע"י שע"מ בכפוף להוראות סעיף 46א. אין לאשר תרומה ללא אישור תקף. קיומו של אישור תקף ניתן לבדוק בשאלתה 002 תת שאילתא 107 לפי מס' תיק מס הכנסה של המלכ"ר. חובה לבדוק בשאלתא הנ"ל, תרומות בסכומים מהותיים בהתחשב בגודל התיק. בכל מקרה חובה לבדוק כל תרומה בסכום העולה על 8000 ש"ח. בהו"ב 3/2001 מפורטים הכללים להתרת או אי התרת זיכוי בגין תרומה למוסד ציבורי.

לתשומת לבכם, תרומות שניתנו בשיק דחוי, שנת המס בה יותר הזיכוי בכפוף לאמור בהו"ב הנ"ל, יהיה השנה בה חל מועד הפירעון.

שדה 143 (144 לבן/בת הזוג) - תרומות להנצחת זכרו של חייל או שוטר שנספה במערכה ולזכרו של מי שנספה בפעולות איבה -
יש לשדר את הסכום ששולם בשנת המס להנצחת זכרו של חייל או שוטר שנספה במערכה, או לזכרו של מי שנספה בפעולות איבה. הזיכוי המגיע בשיעור 30% מסכום התרומה ששודר יחושב ע"י שע"מ.

שדה 039 (083 לבן/בת הזוג) - אחוז ההנחה המגיע לתושב ספר/פיתוח/ישוב חוץ
 יש לרשום את אחוז ההנחה המגיע לתושב ישוב המזכה בהנחה עפ"י סעיף 11 והתקנות על פיו בהתאם לרשימת הישובים בחוברת "דע זכויותיך וחובותיך" לש"מ 2002, זאת אם הנישום גר בישוב 12 חודשים רצופים ומתוכם 6 לפחות עד תום שנת המס.

על פי תקנות מ"ה (הנחות ממס ביישובי גבול הצפון) התשמ"ו - 1985, זכאים תושבי היישובים בגבול הצפון להנחה ממס על "הכנסתם המוטבת" (הכנסה חייבת לפי סעיף (1)2 ו-(2)2) בשיעור של 14% עד לתקרה של 184,680 ש"ח ובשיעור של 9% על יתרת ה"הכנסה המוטבת", אשר בשנת 2002 הוגבלה לסך של 466,920 ש"ח.

תושבי קריית שמונה זכאים להנחה ממס של 25%.

אין לתת זיכוי בשדה זה לנישום שלא מילא בדו"ח את התאריך בו החל להתגורר בישוב ספר / שטח פיתוח / יישוב חוץ, ולא צירף אישור מהיישוב. בשלב השומה אפשר לתת לו את הזיכוי לאחר בדיקה.

לעובד כוחות הביטחון שעבד שנה שלמה ב"רמת פעילות א"א" אפשר לתת זיכוי 6% בשדה זה. ראה חוזר מס הכנה 29/91 בעניין תקנות מ"ה - הנחות במס על הכנסות לפועלים במערכת הביטחון.

אין לתת את הזיכוי בשדות הנ"ל ללא המצאת אישור מהרשות המקומית (טופס 11312א).

אם עבר הנישום מישוב מזכה אחד למשנהו בשנת המס, יש לרשום את האחוז לפי הישוב בו שהה מספר חודשים רב יותר בשנת המס. בכל מקרה אין לתת הזיכוי בשדה זה ללא המצאת אישור מהמועצה המקומית.

שדה 139 (183 לבן/בת הזוג) - ההכנסה המזכה בהנחה המיוחדת לתושבי אילת -

יש לשדר את ההכנסה המזכה בהנחה המיוחדת עפ"י חוק אזור סחר חופשי באילת (פטורים והנחות ממיסים) מ"ה- 1985, כפי שחושבה בטופס 2599. השדות אינם מודפסים בדו"ח, לכן יש לרשום בשדות ריקים ולשדרם.

שדה 092/192 - אחוז ההנחה המגיע לתושבי אזור באר-שבע והנגב

בשנת 2001 אושרו חוקים 125 ו-126 לתיקון פקודת מ"ה, במסגרתם הוסף סעיף 111 לפקודה, המעניק הטבות לזיכוי ממס לתושבי אזור באר-שבע והנגב לשנות המס 2001 ועד 2003.

יחיד שהיה תושב אזור באר שבע והנגב במשך כל שנת המס (מקום מגורים קבוע לפי מבחן מרכז חייו של היחיד), זכאי באותה שנה לזיכוי. מי שנעשה תושב אזור באר שבע והנגב במהלך שנת 2002 ושהה סה"כ באזור באר-שבע והנגב מעל שנה, זכאי לזיכוי לפי מספר החודשים בהם שהה בשנת המס 2002. יחיד אשר עזב את אזור ההטבה במהלך שנת המס אינו זכאי להנחה על פי סעיף 111 לפקודה בשנת העזיבה.

לצורך קבלת ההטבה ימציא המבקש אישור תושבות מהרשות המקומית על גבי טופס 11312א.

ההטבה תינתן בגין הכנסה חייבת לעניין סעיף 121 למעט הכנסות מסעיפים (4)2, (6)2 או (7)2 לפקודה ולמעט רווח הון ממכירת נכס שנמצא מחוץ לאזור באר שבע והנגב.

בשנת מס 2002 יינתן הזיכוי בשל הכנסה עד לסכום של 123,000 ש"ח.

אחוזי ההנחה האפשריים לשנת המס 2002 הנם: 2%, 6%, 7%, 8%, 9%, 12%, 17%, 20% ו-25%.

יש לרשום בשדה 092/192 את אחוז ההנחה המגיע בהתאם לרשימת הישובים בחוברת "דע זכויותיך וחובותיך" לשנת מס 2002. וכן בלוח ניכויים לשנת 2002. לזיכוי חלקי בשנת המס זכאי רק יחיד שנעשה תושב אזור באר-שבע והנגב בשנת המס (ושהה מעל שנה סה"כ) ולגביו ירשמו לצד אחוז ההנחה מספר החודשים. לדוגמא: יחיד שהגיע לאשקלון ב- 5/2002 ושהה לפחות עד 5/2003, הרישום בשדה 092/192 יהא:

0802 092

אם ההטבה מגיעה עבור שנה מלאה, אין למלא מספר חודשים.

בעסקת רווח הון/שבת על נכס שנמצא באזור באר שבע והנגב והמוכר אותו זכאי על פי התנאים בסעיף 11 להטבות, יש לשדר בשאילתא IHON קוד 39.

יחיד הזכאי לזיכוי בשל תושבות באזורים אשר מזכים במס עפ"י תקנות אחרות יוכל לבחור בזיכוי על פי חוק הנגב או בזיכוי על פי התקנות האחרות. רישום עובדת הזכאות בשדות 092/192 וגם בשדה 083/039 יאפשר למחשב לקבוע את הזיכוי העדיף לנישום.

שדה 038 (082 לבן/בת הזוג) – זיכויים מיוחדים –

בניגוד לשדות אחרים המזכים בזיכוי ובהם נרשמים הסכומים ששולמו ע"י הנישום, יש לרשום בשדה זה את הזיכויים המגיעים לנישום לאחר חישובם ע"י המפקח, ושאינם באים לידי ביטוי כתוצאה ממילוי סכומים בשדות אחרים. בשדות אלה יירשם זיכוי תושבי מצפה רמון שיחושב בטופס 2608.

במקרים שהנישום קיבל במהלך השנה ניכויים ו/או זיכויים מפקיד השומה, ובטופס 106 המעביד ציין "זיכוי נוסף", אין להסתמך על הסכום הנ"ל ואין לרשמו בשדה 038, אלא לרשום את הזיכויים בשדות המתאימים רק על סמך אישורים מקוריים שצורפו לדו"ח הנישום. אם לא המציאם, יש לשלוח אליו דרישה להמצאתם. במקרים בהם ניתן זיכוי בשדות אלו יש להכין תרשומת לנימוקים למתן הזיכוי ודרך חישובו.

6.12 סה"כ מחזור מכל הפעילויות ניכויים במקור, מס שבח וחשבון בנק (חלק יב' בדו"ח השנתי)

שדה 294 - סך המחזור (ללא מע"מ) לצורך מקדמות -

בשדה זה יש לשדר את סך המחזור (ללא מע"מ) של שני בני הזוג המביא להכנסות מעסק או משלח יד, מהשכרה, מריבית ומהכנסות אחרות בשיעורי מס רגילים מהשדות המפורטים להלן:
170/150, 171/151, 175/152, 178/162, 220/120, 301/201/059, 302/202/159, 304/204/367, 305/205/167.

יש לוודא ש"הנישום" בחב' משפחתית כלל במחזור גם את מחזור החברה, חבר בשותפות/חב' בית כלל במחזור גם את חלקו היחסי במחזור השותפות או חב' הבית.

במקרים בהם הנישום לא מילא שדה זה, יש למלאו עפ"י נתוני הדוחות שצירף הנישום.

שדה 042 – ניכויים במקור משכר או מקצבה

חובה לשדר שדה זה אם הדו"ח כולל הכנסות משכר לרבות עבודה במשמרות או הכנסה מקצבה גם אם לא נוכה מס במקור. המחשב יתריע כאשר יש ניכוי במקור ממשכורת נמוך מסה"כ שדות משכורת, קצבה או עבודה במשמרות.

שדה 040 – ניכויים במקור שאינם משכר או מקצבה –
 מה"כ הסכומים במקור מהכנסות אחרות שאינם משכר או מקצבה.

הנחיות לנתב

ניכויים במקור יותרו על סמך:

1. חוות דעת מייצג בדבר ניכויים במקור:
 סוכם עם לשכת ר"ח ולשכת יועצי המס על נוסח אחיד של חוות דעת מייצג על מס שנוכה במקור. המייצגים מתחייבים לבדוק ההתאמות הנדרשות ולהגיש חוות דעת על פי אחד מן הנוסחים האחידים המופיעים בנספח מס' 5 להוראה זו, בצרוף פירוט הניכויים במקור.
 2. אישורים מקוריים:
 יש להתיר ניכויים במקור אך ורק לפי אישורים מקוריים בטופסי 847, 857 ו-106 עם חתימה וחותמת מקוריים של המשלם או העתקים מאושרים בחתימה וחותמת מקוריים. אין להתיר ניכויים במקור לפי טופס 0801 שממולא ע"י המשלם בעת התשלום מכיוון שאינו טופס שנת.
 באישורים ממוכנים נסתפק בחתימה וחותמת המשלם כולל שם המעביד/המנכה, שם החותם ומס' תיק הניכויים.
 אין להתיר ניכויים במקור לפי מספר אישורים אלא לפי אישור אחד מאותו מנכה בשנת המס, למעט משרד הביטחון ובנקים – לגבי ריבית. במקרים אלה אפשר להתיר לפי מספר אישורים רק אם צוינו באישורים תקופות העיסוק ואין חפיפה בין התקופות.
 יש לבדוק את סיכום הסכומים הנתבעים כניכוי במקור.
 3. מקרים חריגים:
 במקרים של פשיטת רגל של המנכה, פטירת המעביד או שהמעביד עזב את הארץ, ניתן להתיר את הניכויים במקור בהתקיים כל התנאים הבאים:
 -קבלת הצהרה מהנישום שאין באפשרותו להגיש מסמכים להוכחת הניכויים במקור.
 -קיים מידע בשאלתות M8X6, 4856 לגבי ניכויים שלא משכר, 432 ו-4321 לגבי ניכויים משכר.
 ניתן להתיר את הניכויים במקור עד לסכומים שבשאלתות הנ"ל.
 4. ניכויים במקור לבעלי שליטה:
 בכל מקרה כאשר הנישום בעל שליטה בתיק המנכה, לא יותר הניכוי במקור, אלא אם הועבר הניכוי ע"י החברה שבשליטתו לפקיד השומה, בכפוף להוראות סעיף 165(ב).
- שדה 014 – ניכויים במקור שעלו על ההכנסות -**
 עלה סכום הניכויים במקור על ההכנסות, יש לשדר גם שדה 014 על מנת לאשר נכונות הנתון - יש למלא קוד 1 או 2 או 12:
 01 – יש לשדר כאשר ניכויים במקור מהכנסות שאינן שכר או קצבה (שדה 040) עלו על ההכנסות ממקור זה.
 02 – יש לשדר כאשר הניכויים במקור משכר או מקצבה (שדה 042) עלו על ההכנסות ממקור זה.
 12 – יש למלא כאשר מתקיימים שני המצבים לעיל.

שדה 041 - מס השבח שחויב בו הנישום -

בשדה זה ישודר מס השבח שחויב בו הנישום ע"י מס שבח בשנת המס. הסכום ירשם עפ"י שומות מס שבח שבידי הנישום. יש לוודא כי הסכום לא יכלול ריבית, הפרשי הצמדה וקנסות, אלא קרן בלבד. בה"ב 67/87 מ-6.10.87 מובאים דברי ההסבר לשאילתא לקבלת פרטי השומות שנערכו במס שבח.

לקראת פתיחת שידור דוחות שנת 2002 תצאנה הנחיות להיערכות לשידור רווח הון בעקבות תיקון מס' 50 לחוק מסמ"ק.

שדה 114 - חיוב מס שבח שונה-

מטרת שדה זה לאפשר קליטת חיוב מס שבח שונה מהנתונים במס שבח המזוהים אוטומטית בעת השידור. שדה זה יכול לקבל את הקודים הבאים:

קוד 1 - ל"נישום" בחברות משפחתיות. יש צורך בהתאמת עסקאות מס שבח של חברות משפחתיות גם אצל "הנישום". מאחר שיש קושי לבצע זאת תוך כדי שידור השומה, על המשדר לבדוק את עסקאות מס שבח בשאילתא 905 של הנישום, של בן/בת הזוג ושל החברות המשפחתיות.

קוד 2 - כאשר יש בקובץ מס שבח מעל 20 עסקאות, או הרבה תנועות מס שבח או שמספר הישות שגוי, יש קושי לדייק בבדיקה מול קובץ מס שבח. במקרה זה תישלח הודעה מתאימה במחשב.

קוד 3 - במקרים בהם רוצים לבטל את הבדיקה האוטומטית של העסקאות לבן/בת הזוג.

קוד 4 - לקבלנים – כאשר לקבלן יש עסקה בקובץ מס שבח שלא הוגש לגביה "טופס 50" (פטור לפי סעיף 50 לחוק מיסוי מקרקעין). חובה לבדוק האם העסקה חייבת במס שבח. אם כן יש לשדרה כפי שמשדרים כל עסקת מס שבח. אם העסקה צפויה לקבל פטור לפי סעיף 50 לחוק מיסוי מקרקעין, יש לשדר קוד 4.

השדה אינו מודפס בדו"ח, לכן יש לרשמו בשדה ריק ולשדרו.

שדה 277 – מספר חשבון הבנק של הנישום

יש לשדר את מספר חשבון הבנק של הנישום ב-9 ספרות. יש לוודא שרשום שם בעל/ת החשבון כפי שמופיע במרשמי הבנק.

שדה 278 - מספר הסניף וסמל הבנק -

יש לשדר את מספר הסניף וסמל הבנק במקרים בהם מולא שדה 277. על השדרנים להקפיד לשדר את השדות הנ"ל בכל המקרים בהם מולאו בדו"חות ע"י הנישומים. זאת, על מנת שפרטי חשבון הבנק של הנישום יהיו מעודכנים במחשב ויתרות זכות יוחזרו לחשבון הבנק המעודכן. מועד העדכון של פרטי חשבון הבנק מהדו"ח השנתי הוא מועד הגשת הדו"ח.

6.13 שדות לשימוש המשרד**שדה 107 – נאמנות/נכס בחו"ל**

ראה הסבר מלא בסעיף 5.1 בה"ב זו. בחלק א' של הדו"ח השנתי הנישום יכול לציין האם בשנת המס היו לו, לבן/בת זוגו או לילדיו שטרם מלאו להם 18 שנה נכסים בחו"ל. אם הנישום דיווח על כך יש לשדר '1' בשדה 107.

אם הנישום דיווח בחלק א' של הדו"ח שיצר נאמנות או שקיבל מכספי נאמנות מעל 100,000 ש"ח ישודר בשדה 107 '10', אם קיימים שניהם ישודר בשדה 107 '12'.

שדה 034 – ניהול ספרים

מטרת הדיווח בשדה זה היא לאסוף מידע לגבי האופן בו מפיק הנישום את מסמכי תיעוד הפנים שלו (חשבוניות, תעודות משלוח, קבלות וכו'). בפני הנישום קיימת האפשרות להפיק מסמכים אלו באופן ידני או באמצעות מערכת ממוחשבת לניהול חשבונות הנמצאת בעסקו.

שדה 103 - הסכמים עם מע"מ

בשדה זה יש לרשום את סכום תוספת ההכנסה המוסכמת עם הנישום לצורך ההסכם עם מע"מ, או הקוד המתאים כמפורט להלן:

- קוד 1 – תוספת הכנסה שכולה פטורה ממע"מ.
- קוד 2 – לא אותר תיק במע"מ.
- קוד 4 – הסכם שותפות.
- קוד 5 – הפרש תוספות ההכנסה עד 1,000 ש"ח (לכל שנת מס).
- קוד 6 – תוספת הכנסה בתיק בו יש לבעל ולאיש עסק והתוספות הנן לשניהם או לאישה בלבד.
- קוד 7 – תיקי שותפים המתנהלים במשרדי שומה שונים.
- קוד 8 – מחזור עסקאות במע"מ שונה באופן מהותי מהמחזור המוצהר במס הכנסה.
- קוד 9 – נישום שסרב לחתום על הסכמי מע"מ.

שדה 133 – תאריך הגשת ההשגה -

שדה זה רלוונטי לסעיף שומה 15 בלבד.

שדה 134 - שידור ארכה השונה מהארכה הרשומה בשע"מ -

אם בעת שידור הדו"ח אושרה לנישום ארכה השונה מהארכה הרשומה בשע"מ, יש לשדר בשדה זה את תאריך הארכה הסופית (יום, חודש, שנה). שדה זה מיועד רק לשלב הדו"ח.

שדה 138 – נקודות זיכוי לתושב חוץ זכאי ולמומחה חוץ

בכללי מס הכנסה (נקודות זיכוי לתושב חוץ זכאי), (הוראת שעה), התשס"א 2001, נקבע כי יינתנו 2.25 נקודות זיכוי ליחיד תושב חוץ, כנגד הכנסתו מסעיפים 12(1), 2(2) לפקודה. עבור שהייה הקצרה מ- 12 חודשים יינתן חלק יחסי מנקודות הזיכוי.

לתושב חוץ ייחשב: מי ששהה בישראל באזור, בתנאי שאינו מומחה חוץ והועסקה כדין.

למומחה חוץ יינתנו 2.25 נקודות זיכוי לגבי התקופה שבה כבר אינו זכאי לניכוי הוצאות שהייה, כלומר מעבר ל- 12 החודשים הראשונים לשהותו בישראל.

בתקנות מ"ה (ניכוי הוצאות שהייה לתושבי חוץ) (תיקון) התשס"א – 2001 (ק"ת 6079 21.1.01), הוחלפה הגדרת מומחה חוץ, כך שמומחה חוץ הנו תושב חוץ אשר:

- א. הוזמן לישראל ע"י תושב ישראל שאינו קבלן/מתווך כ"א, כדי לתת שירות בתחום מומחיותו.
- ב. הוא שוהה בישראל כדין.
- ג. בכל תקופת שהייתו בישראל עסק בתחום מומחיותו.
- ד. הכנסתו החודשית עולה על 10,000 ש"ח ונוכה ממנה מס במקור. (עבור תקופה של פחות מחודש תחושב תקרת ההכנסה באופן יחסי).

בשדה 138, (ששימש עד שנת מס 2001 רק לתושבי חוץ עם סוגי חישוב של תושב ישראל), יירשם קוד 9 בנוסף למספר חודשי השהייה בארץ עפ"י טופס 106 או על פי הצהרה. קוד 9 נועד על מנת להבדיל משימוש הקודם של שדה 138.

דוגמא: יחיד תושב חוץ (כהגדרתו) שהה בישראל 11 חודשים.

בשדה יירשם: 138 11 9

נקודות זיכוי לתושב "האזור" – שדה 148

עפ"י סעיף 48 לפקודת מס הכנסה, זכאים תושבי "האזור" שאינם אזרחים ישראלים לפי סעיף 3 א, לקבל נקודות זיכוי לפי הסעיפים 34, 36 ו-37 לפקודה.

שדה 148 ימולא בשדות הריקים לשימוש המשרד. בתוכן השדה ניתן לשדר אחד משני הקודים כדלקמן:

קוד 1 – מתן נקודות זיכוי לפי סעיפים 34 ו-36 – 2.25 נקודות זיכוי, לנישום שאין לו בן/בת זוג.

קוד 2 – מתן נקודות זיכוי לפי סעיפים 34, 36 ו-37 – 3.25 נקודות זיכוי, לנישום שיש לו בן/בת זוג, בחישוב מאוחד.

בדו"חות של תושבי האזור יש לשדר בשדה סוג חישוב את הקוד 3 (תושב חוץ) ובשדה 148 את הקוד המתאים כאמור לעיל. ניתן לשדר השדה 148 רק כשסוג החישוב הוא 3.

במקרים הנ"ל. אין לתת זיכוי בשדות 082/038 בגין נקודות הזיכוי שלעיל, אין לתת ניכויים וזיכויים המגיעים רק לתושבי ישראל.

שדה 164 - "תשלומים אחרים" לבעלי שליטה –

בשדה זה יש להעתיק ולרשום את סכום ה"תשלומים אחרים לבעלי שליטה" שנרשם בשדה 081 בדו"חות של החברות המשפחתיות, על מנת לחייב את "הנישום" במקדמות.

שדה 090 - סכום הליקויים שהתגלו שהנישום לא הסכים לתקנם –

בשדה זה יירשם סכום הליקויים שהתגלו במהלך הניתוב ושאינם נכנסים לגדר סעיף 145(א)(3) שהנישום לא הסכים לתקנם בשלב השומה העצמית.

שדה 033 - קוד טיפול –

בשלב הדו"ח: אם התגלו ליקויים מהותיים במהלך הניתוב, שלא קיבלו ביטוי בשדה 090, יש לרשום את השדה בשדה ריק בציון הספרה 1.

שדה 098 - סכום הליקויים שהתגלו שהנישום הסכים לתקנם -

במקרים בהם התגלו ליקויים בדו"ח שאינם נכנסים לגדר סעיף 145(א)(3) והנישום הסכים לתקנם, יש לבקש מהנישום או מייצגו את הסכמתו בכתב. במקרים שהתיקון נעשה בתיאום טלפוני, יש לערוך תרשומת מהשיחה ולתייקה בתיק הנישום יחד עם הדו"ח.

ב ב ר כ ה

נציבות מס הכנסה ומיסוי מקרקעין

נספח מס' 1

אינדקס לרשימת השדות

<u>עמוד</u>	<u>שם השדה</u>	<u>מס' השדה</u>
15	סוג נישום	003
28	הניכוי בגין מימון מחקר מדעי לפי ס' 20 א'	005
28	הניכוי בגין מימון מחקר מדעי לפי ס' 20 א' - בן/בת זוג	006
	פרוד/ה	008* בוטל מש"מ 1998
20	יתרת שנות מס בפריסת פיצויים	009* חדש מש"מ 1999
	הוגש "דו"ח מייצג"	010* בוטל מש"מ 1996
36	יש למלא קוד 12/02/01 כאשר תוכן שדות 040,042 גדול מההכנסות	014
	6 = הכנסה מחב' משפחתית כולל בשדות נוספים ל- 304,204,367.	015
	7 = קיזוז הפסדי חב' משפחתית מהכנסות מעסק.	
	8 = משכורת בעל מניות בחברה	
	9 = קיזוז הפסדי עסק מהכנסות חברה משפחתית	
29	הכנסת עבודה מזכה בסעיף 47	016
29	הכנסת עבודה מזכה בסעיף 47 - בן/בת זוג	017
29	משכורת של חבר בחברה משפחתית המזכה בניכוי מוגדל לפי ס' 64א(3) לפקודה.	018*
29	משכורת של חבר בחברה משפחתית המזכה בניכוי מוגדל לפי ס' 64א(3) - בן/בת זוג	019*
30	תושב	020
30	בן/בת זוג	021
31	מספר נטולי יכולת	023
30	חייל משוחרר - מספר חודשי שרות מלאים - רשום	024 מש"מ 2000
31	בן/בת זוג העוזר/ת בהשגת ההכנסה	025
31	משפחה חד הורית	026

* לשימוש המשרד בלבד (לא מופיע בדו"ח)

<u>עמוד</u>	<u>שם השדה</u>	<u>מס' השדה</u>
31	מספר ילדי האחרים	027 מש"מ 96
31	מזונות	028
31	השתתפות בכלכלת ילדים	029
27	תשלום דמי ביטוח לאומי ומס מקביל	030
27	קופת גמל לתגמולים כ"עמית עצמאי"	031
39	קוד טיפול	033*
38	ניהול ספרים	034
	קופת גמל לקצבה כ"עמית עצמאי"	035
33	ביטוח חיים, פנסיית יסוד וקופ"ג כ"עמית שכיר"	036
33	תרומות למוסדות צבור או לקרן לאומית	037
35	סכום זיכוי מחושב	038
34	אחוז ההנחה לתושב ספר/שטח פיתוח/ ישוב חוץ	039
36	ניכויים במקור שלא משכר	040
37	סה"כ מס שבח שנקבע בשומת מס שבח	041
35	מס שנוכה במקור משכר ומקצבה	042
32	עולה חדש	044
33	קצבה מקיפה כ"עמית שכיר"	045
	ביטוח רפואי בחברת ביטוח בלבד (לא כולל מס מקביל ומס אחיד)	046 בוטל מש"מ 97
	ביטוח רפואי בחברת ביטוח בלבד (לא כולל מס מקביל ומס אחיד) - בן/בת זוג.	048 בוטל מש"מ 97

* לשימוש המשרד בלבד (לא מופיע בדו"ח)

<u>עמוד</u>	<u>שם השדה</u>	<u>מס' השדה</u>
22	ריבית על אג"ח - מס בשיעור של 35%	053
23	מס' נספחי רווח הון	054
22	דיבידנד - מס בשיעור של 25%	055
23	סה"כ סכומי מכירות	056
20	נכס בית	059
22	דיבידנד ממפעל מאושר - מס בשיעור 15%	060
21	פטנט, הכנסה לאחר פטירה - מס מוגבל ל- 40%	061
21	סה"כ ההכנסות שהועברו מחברות משפחתיות ל"נישום"	064*
21	דמי מפתח שמקדמה בגינם שולמה תוך 30 יום, ריבית ודיבידנד מני"ע זרים - מס מוגבל ל- 35%	065
	הפסדי הון לקיזוז	066
	בוטל מש"מ 95	
18	עבודה במשמרות	068
18	עבודה במשמרות - בן/בת זוג	069
25	יתרת הפסדים מעסק ומשלח יד להעברה לשנת המס הבאה	079
	קופת גמל לקצבה כ"עמית עצמאי" - בן/בת זוג	080
33	בטוח חיים, פנסיית יסוד וקופ"ג כ-"עמית שכיר" - בן/בת זוג	081
35	סכום זיכוי מחושב - בן/בת זוג	082
34	אחוז ההנחה לתושב ספר/שטח פיתוח/ ישוב חוץ - בן/בת זוג	083
27	קופת גמל לתגמולים כ"עמית עצמאי" - בן/בת זוג	084
33	קצבה מקיפה כ"עמית שכיר" - בן/בת זוג	086
	* לשימוש המשרד בלבד (לא מופיע בדו"ח)	

<u>עמוד</u>	<u>שם השדה</u>	<u>מס' השדה</u>
32	עולה חדש - בן/בת זוג	088
27	תשלום דמי ביטוח לאומי ומס מקביל - בן/בת זוג	089
39	ליקוי - הנישום לא הסכים לתקן בשלב השומה העצמית	090*
	הפרשי שער ליהלומן	091*
34/11	אחוז הנחה לתושבי באר שבע והנגב. רשום.	092 מש"מ 2001
	המחזור מעסק ומשלח יד בלבד - כולל מע"מ	094 בוטל מש"מ 95
25	ניכוי בשל אינפלציה מועבר לשנת המס הבאה לפי חוק התיאומים	095
25	ערך המלאי בעסק העיקרי ב- 31.12.96	097
39	ליקוי - הנישום הסכים לתקן בשלב השומה העצמית	098*
	כופר (סכום קרן) בגין אי דווח על הפיכת מניות בחב' פרטית למניות הנסחרות בבורסה	099* בוטל מש"מ 1996
38	הסכמים עם מע"מ	103*
20	עובד מדעי	105*
20	עובד מדעי - בן/בת זוג	106*
37	נכס בחו"ל / נאמנויות	107
23	הכנסות הפטורות ממס לפי סעיף 9(5)	109
	התקבלו מניות בשנת המס בתמורה לנכס שהועבר לפי ס' 104	110 בוטל מש"מ 95
36	חיוב מס שבח שונה	114*
29	הניכוי מההכנסה בגין השקעה בחיפושי נפט	116
29	הניכוי מההכנסה בגין השקעה בחיפושי נפט - בן/בת זוג	117

* לשימוש המשרד בלבד (לא מופיע בדו"ח)

<u>עמוד</u>	<u>שם השדה</u>	<u>מס' השדה</u>
29	ניכוי מההכנסה בגין השקעה בסרטים	118
29	ניכוי מההכנסה בגין השקעה בסרטים - בן/בת זוג.	119
20	הכנסה מהשכרת נכס ששימש בעסק מעל 10 שנים	מס'מ 95 120
22	"הפרש ריבית" לפי סעיף 3(י) לפקודה	123*
30	חייל משוחרר מספר חודשי שרות מלאים - בן/בת זוג	מס'מ 2000 124
10	תיקון דו"ח אחרי שידור	מס'מ 2000 125
31	מספר ילדים שנולדו בשנת המס, או שמלאו להם 18 שנים בשנת המס	מס'מ 96 127
23	סכום שהופחת/קוזז עפ"י חוק התיאומים ויחויב ב- 10% מס	128*
31	השתתפות בכלכלת ילדים בן/בת זוג	מס'מ 2001 129
28	דמי ביטוח לאומי ששילם נישום שכיר לתקופה שהיה עצמאי	130*
31	מספר בני משפחה נטולי יכולת בן/בת זוג .	מס'מ 95 131
33	החזקת בן משפחה במוסד	132
38	תאריך הגשת ההשגה	מס'מ 94 133*
38	מועד הארכה הסופית	134*
28	קופ"ג לקצבה מקיפה כ"עמית עצמאי"	135
26	קרן השתלמות לעצמאים	מס'מ 96 136
26	קרן השתלמות לעצמאים - בן/בת זוג	מס'מ 96 137
38	נקודות זיכוי לתושב חוץ	138*
34	הכנסה מזכה בהנחה לתושב אילת	139*
33	תרומות להנצחת זכרו של חייל שנספה במערכה	חדש מס'מ 96 143

* לשימוש המשרד בלבד (לא מופיע בדו"ח)

<u>עמוד</u>	<u>שם השדה</u>	<u>מס' השדה</u>
33	תרומות להנצחת זכרו של חייל שנספה במערכה - בן/בת זוג	144 חדש מש"מ 96
	סה"כ "סכום נוסף" (לפי תקנה 5) בהתאם להסדר הסיוע לחקלאים.	145*
	סה"כ "הכנסה פטורה" (לפי תקנה 2 ו-3) בהתאם להסדר הסיוע לחקלאים.	146*
	שומה 05 לפי סעיף 147	147 *
39	נקודות זיכוי לתושב ה"אזור"	148 *
23	הכנסה ממפעל מאושר בחקלאות	149* מש"מ 95
15	הכנסות מיגיעה אישית מעסק כולל חקלאות או ממשלח יד (ספרים קבילים)	150
16	ספרים לא קבילים	151*
16	חייב ולא ניהל - שנה ראשונה	152*
	הכנסה של עיתונאי חוץ בספרים קבילים	155* בוטל מש"מ 95
	סימון קיומן של עסקאות מכירת כלי רכב	156* בוטל מש"מ 99
18	הכנסת עבודה ללא משמרות	158
21	הכנסות מ"חברת בית"	159
	יתרת פריסה מ-2002. רשום	161* מש"מ 2002
17	חייב ולא ניהל - שנה שניה	162*
39	"תשלומים אחרים" לבעלי שליטה	164*
21	הכנסות מחו"ל - מס מוגבל ל-25%	165 מש"מ 95
25	הפסד הון שלא קוזז להעברה לשנת המס הבאה	166
21	הכנסות אחרות שאינן מיגיעה אישית (כגון מרכוש אחר)	167
23	הכנסה ממפעל מאושר בחקלאות - בן/בת הזוג	169* מש"מ 95
15	ספרים קבילים או לא חייב בניהול ספרים - בן/בת זוג	170
16	ספרים לא קבילים - בן/בת זוג	171*

* לשימוש המשרד בלבד (לא מופיע בדו"ח)

<u>עמוד</u>	<u>שם השדה</u>	<u>מס' השדה</u>
18	הכנסת עבודה ללא משמרות - בן/בת זוג	172
16	חייב ולא ניהל שנה ראשונה - בן/בת זוג	175*
17	חייב ולא ניהל שנה שניה - בן/בת זוג	178*
25	יתרת הפסדים מנכס בית להעברה לשנת המס הבאה	179
28	קופ"ג לקצבה מקיפה כ"עמית עצמאי" - בן/בת זוג	180
34	הכנסה מזכה בהנחה לתושב אילת- בן/בת זוג	183*
28	דמי ביטוח לאומי ששילם נישום שכיר לתקופה שהיה עצמאי - בן/בת זוג	189*
	הפרשי שער שלילים של יהלומן	191*
34/11	אחוז הנחה לתושבי באר שבע והנגב. בן/בת זוג.	192 מש"מ 2001
25	סך הרווח הגולמי בעסק העיקרי	195
20	הכנסה מנכס בית (לא כולל הכנסה מ"חברת בית") בן זוג רשום - שנה לפני הנישואין/מירושה	201
21	הכנסה מ"חברת בית" (מחולקת לפי סעיף 64 לפקודה) בן זוג רשום - שנה לפני הנישואין/מירושה	202
	הכנסה מריבית - בן זוג רשום שנה לפני הנישואין/מירושה	203
21	הכנסה מחברה משפחתית - בן זוג רשום - שנה לפני הנישואין/מירושה	204
21	הכנסות אחרות שאינן מיגיעה אישית - בן זוג רשום - שנה לפני הנישואין/מירושה	205
24	סה"כ הכנסות פטורות	209

* לשימוש המשרד בלבד (לא מופיע בדו"ח)

<u>עמוד</u>	<u>שם השדה</u>	<u>מס' השדה</u>
21	ריבית מדיבידנד מנ"ע זרים - מוגבל ל- 35% הכנסה מדמי מפתח (מוגבל ל- 35%, בתנאי שהמס שולם תום 30 יום מתאריך קבלת דמי המפתח) - בן זוג רשום - שנה לפני הנישואין/מירושה	210
22	דיבידנד ממפעל מאושר - מס בשיעור של 15% בן זוג רשום - שנה לפני הנישואין/מירושה.	211
22	דיבידנד - מס בשיעור של 25% בן זוג רשום - שנה לפני הנישואין/מירושה	212
22	ריבית על אג"ח - מס בשיעור של 35% - בן זוג רשום - שנה לפני הנישואין/מירושה.	213
21	פטנט והכנסה לאחר פטירה - (מוגבל ל- 40%) - בן זוג רשום - שנה לפני הנישואין/מירושה.	214
21	הכנסות מחו"ל - מס מוגבל ל- 25%.	215
26	משכורת בשלה שילם המעביד לקרן השתלמות	218
26	משכורת בשלה שילם המעביד לקרן השתלמות בן/בת הזוג	219
20	הכנסה מהשכרת נכס ששימש בעסק מעל 10 שנים בן/בת זוג	220
22	הכנסה משכ"ד מוגבלת ל- 10% בתנאי שהמס שולם בהתאם לסעיף 122 לפקודה	222*
22	מס' החדשים שעבורם התקבל שכר הדירה שנרשם בשדה 222	223*
30	חייל משוחרר - תאריך שחרור מ"שירות סדיר" - רשום	224
33	תשלומים להחזקת בן משפחה במוסד - בן/בת זוג	232
33	תרומות למוסדות ציבור או לקרן לאומית - בן/בת זוג	237
17	תקבולים מהביטוח הלאומי כעצמאי	250
23	מספר טופסי רווח הון ושבח - מתוכם של בן הזוג הרשום - שנה לפני הנישואין/מירושה	254

* לשימוש המשרד בלבד (לא מופיע בדו"ח)

<u>עמוד</u>	<u>שם השדה</u>	<u>מס' השדה</u>
18	הסכום החייב במס של קצבאות מהמעביד, מקופת גמל, קצבאות שארים שאינן ממשדד הביטחון ובטוח לאומי, והחלק החייב במס של מענקי פרישה.	258
	יתרת פריסה מ- 2002. בן/בת זוג	*261 מש"מ 2002
	ריבית בשיעורי מס רגילים	267
17	תקבולים מהבטוח הלאומי כעצמאי - בן/בת זוג	270
18	החלק החייב במס של קצבאות מהמעביד, מקופת גמל, קצבאות שארים שאינן ממשדד הביטחון ובטוח לאומי, והחלק החייב במס של מענקי פרישה - בן/בת זוג.	272
37	מס' חשבון בנק של הנישום	277
37	סמל הסניף וסמל הבנק	278
25	הפסד עסקי שקוזז מהכנסות השנה	279
25	המחזור בעסק העיקרי (ללא מע"מ)	293 מש"מ 95
35	סה"כ מחזור מכל הפעילויות (לצורך מקדמות)	294 מש"מ 95
20	הכנסה מנכס בית (לא כולל הכנסה מ"חברת בית") - בן/בת זוג - שנה לפני הנישואין/מירושה	301
21	הכנסה מ"חברת בית" (מחולקת לפי סעיף 64 לפקודה) - בן/בת זוג - שנה לפני הנישואין/מירושה	302
	הכנסה מריבית - בן/בת זוג - שנה לפני הנישואין/מירושה	303
21	הכנסה מחברה משפחתית - בן/בת זוג - שנה לפני הנישואין/מירושה	304
21	הכנסות אחרות שאינן מיגיעה אישית (כגון מרכוש אחר) - בן/בת זוג - שנה לפני הנישואין/מירושה	305

* לשימוש המשרד בלבד (לא מופיע בד"ח)

<u>עמוד</u>	<u>שם השדה</u>	<u>מס' השדה</u>
21	ריבית ודיבידנד מנ"ע זרים - מוגבל ל- 35% הכנסה מדמי מפתח (מוגבל ל- 35%, בתנאי שהמס שולם תוך 30 ימים מתאריך קבלת דמי המפתח) - בן/בת זוג שנה לפני הנישואין/מירושה.	310
22	דיבידנד ממפעל מאושר - מס בשיעור של 15% - בן/בת זוג - שנה לפני הנישואין/מירושה	311
22	דיבידנד - מס בשיעור של 25% - בן/בת זוג - שנה לפני הנישואין/מירושה	312
22	ריבית על אג"ח - מס בשיעור של 35%. בן/בת זוג - שנה לפני הנישואין/מירושה	313
21	פטנט והכנסה לאחר פטירה - (מוגבל ל- 40%) - בן/בת זוג - שנה לפני הנישואין/מירושה	314
21	הכנסות מחו"ל - מס מוגבל ל- 25%.	315 מש"מ 95
30	חייל משוחרר - תאריך שחרור מ"שירות סדיר" - בן/בת זוג	324 מש"מ 2000
23	מספר טופסי רווח הון ושבח שצורפו - מתוכם של בן/בת הזוג - שנה לפני הנישואין/ מירושה	354
19	מענקי פרישה שנתקבלו בגין שנים קודמות וניתן לגביהם אישור פריסה לפי סעיף 8(ג) - רשום	358 מש"מ 2000
21	הכנסה מחברה משפחתית בשיעורי מס רגילים	367
19	מענקי פרישה שנתקבלו בגין שנים קודמות וניתן לגביהם אישור פריסה לפי סעיף 8(ג) - בן/בת זוג	372 מש"מ 2000

* לשימוש המשרד בלבד (לא מופיע בדו"ח)

נספח מס' 2

תקרות סכומים לשנת המס 2002

1. שווי נקודת זיכוי בשנת המס 2002 – 2,040 ש"ח.
 2. שדה 109 – הכנסות פטורות ממס לפי סעיף 9(5) -
תקרת הפטור להכנסה מיגיעה אישית: 470,400.
תקרת הפטור להכנסה שאינה מיגיעה אישית: 56,400 .
- אם עלתה ההכנסה על תקרת הפטור כאמור, יש לשדר העודף בשדה ההכנסה הרלוונטי.
3. תקרות הכנסה פטורות
 - א. תקרות פיצויים פטורים ממס לפי סעיף 9(א7) לשנת עבודה מזכה:

<u>במקרה מוות</u>	<u>בעת פרישה</u>	
18,920	9,450	בחודשים ינואר – דצמבר 2002

אם עלה סך המענק על הסכום הפטור שחושב, יש לשדר העודף כדלקמן:

מענק הפרישה החייב במס בשדה 272/258. מענקי פרישה שנתקבלו בגין שנים קודמות ושניתן לגביהם אישור פריסה לפי סעיף 8 (ג) ושודרו בשדה 358/372. מענק מוות החייב במס בשדה 061.

ב. תקרת הסכום הפטור מקצבה עפ"י סעיף 9א היא 27,216 ש"ח (המהווה 35% מתקרת "הקצבה המזכה" בסך 77,760 ש"ח).

תקרת הפטור לגבי קצבה המשולמת שלא עפ"י חוק או הסכם קיבוצי הינה 27,216 ש"ח, או 91 ש"ח לחודש כפול מספר חודשי העבודה, הנמוך שבהם.

הפטור מגיע למי שהגיע ל"גיל פרישה" לפי סעיף 9א לפקודה. אם שולמה קצבה לחלק מהשנה, יש להתיר פטור חלקי בהתאם.

את הקצבה החייבת במס יש לשדר בשדה 272/258.

ג. תקרת הסכומים הפטורים עפ"י חוק מ"ה (פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירת מגורים) (הוראת שעה), התש"ן - 1990:

ינואר – דצמבר 2002	7,070 ש"ח לחודש.
--------------------	------------------

אם ההכנסה משכ"ד עלתה על סכום הפטור, הפטור יינתן להכנסה בגובה "התקרה המתואמת". את יתרת ההכנסה יש לשדר בשדה 059.

שדה 222 - שכ"ד חייב ב- 10% מס.

		תקרת הסכומים עפ"י סעיף 122 לפקודה:	.4
	7,000 ש"ח לחודש.	ינואר - מרץ 2002	
	7,100 ש"ח לחודש.	אפריל - יוני 2002	
	7,300 ש"ח לחודש.	יולי - ספטמבר 2002	
	7,400 ש"ח לחודש	אוקטובר - דצמבר 2002	
	אם ההכנסה משכ"ד עלתה על הסכום האמור, יש לשדרה בשדה 059.		
		שכר משמרות בתעשייה - סכום הזיכוי המירבי	.5
8,640 ש"ח			
		ניתן זיכוי רק על אותו חלק משכר המשמרות, אשר לאחר צירופו למשכורת אינו עולה על	
98,400 ש"ח			
		הכנסה מזכה	.6
112,800		5% חסכון המקנה ניכוי לפי סעיף 47 או זיכוי לפי סעיף 45א'	
5,640		7% חסכון המקנה ניכוי לפי סעיף 47	
7,896			
		סכום החסכון המזערי ללא הגבלה של 5% מההכנסה סעיף 45א(ד)	
1,560			
		תרומות למוסדות ציבור המזכות בזיכוי - סכום מזערי סכום מירבי	.7
370			
2,156,000			
		תקרת הכנסה חייבת לנטול יכולת - ליחיד (משוקלל): ינואר - דצמבר 2001	.8
129,000 לשנה			
		לזוג (משוקלל): ינואר - דצמבר 2001	
207,000 לשנה			
	בשאלתא INIK, מוצגים סכומים של תקרות הכנסה, נקודות זיכוי וסכומים מתואמים נוספים.		

נספח מס' 3

חוות דעת לנישום
דו-צידי (מבוקר)

תיק מספר _____

לכבוד
נישומית בע"מ

א.ג.נ.,

הנדון: חוות דעת ר"ח על קיזוז ניכויים במקור לשנת המס XXXX

בדקנו את דרישתכם לקיזוז מס הכנסה שנוכה במקור בסך של _____, כפי שנכלל בדו"ח על הכנסותיך לשנת המס XXXX וכמפורט בנספח המצורף בזאת והמסומן בחותמת משרדנו לשם זיהוי.

בדיקתנו נערכה לפי תקני ביקורת מקובלים, לרבות הכללים שנקבעו בהסכמה בין נציגות לשכת ר"ח ובין נציבות מס הכנסה ובהתאם לכך נקטנו אותם נוהלי ביקורת שחשבנום לדרושים בהתאם לנסיבות.

לדעתנו, הדרישה לקיזוז המס הנ"ל שנוכה במקור, נערכה על פי ספרי החשבונות המבוקרים על ידינו והיא משקפת באופן נאות את סכום המס שנוכה במקור מתקבולים שנתקבלו בתקופה מ- _____ ועד _____.

(*)

רואה חשבון

תאריך

(*) (במידה ולא עלה בידי החברה להמציא אישור נאות מתוך סכומי המס שנוכו במקור ונבדקו, תיווסף בחוות הדעת פיסקה כדלקמן:

"מתוך סכומי המס שנוכה במקור בהיקף שנבדק על ידינו לפי תקני בקורת מקובלים נמצא סך _____ ש"ח שלא נמצאו לגביו אישורים מהמנכה".

אישור יועץ מס
לנישום לא מבוקר

תיק מספר _____

אישור יועץ מס לנישום לא מבוקר

לכבוד
נישום לא מבוקר

א.ג.נ.,

הנדון: אישור יועץ המס על קיזוז ניכויים במקור לשנת המס XXXX

הריני לאשר כי קיימים מסמכים נאותים לגבי סכומי המס שנוכו במקור בסך _____ ש"ח ואשר נכללו בדו"ח על הכנסותיך לשנת המס XXXX כמפורט לעיל (או בנספח המצורף בזאת והמסומן בחותמת משרדנו לשם זיהוי) וכי התקבולים מהם נוכו סכומי המס במקור נכללו בדו"ח על הכנסותיך לשנה הנ"ל.

אישור זה מבוסס על הכללים שנקבעו בתדריך בדבר חוות דעת יועץ המס על ניכוי מס במקור, כפי שהוסכם בין נציבות מס הכנסה לבין לשכת חשבונאים יועצי מס מוסמכים בישראל.

אישור זה מתייחס לנישום המנהל ספריו לפי השיטה הכפולה או החד צידית.

חתימה

תאריך

אישור ר"ח
לנישום לא מבוקר

תיק מספר _____

לכבוד
נישום לא מבוקר

א.ג.נ.,

הנדון: אישור ר"ח על קיזוז ניכויים במקור לשנת המס XXXX

הרינו לאשר כי קיימים מסמכים נאותים לגבי סכומי המס שנוכו במקור בסך _____ ש"ח ואשר נכללו בדו"ח על הכנסותיך לשנת המס XXXX כמפורט לעיל (או בנספח המצורף בזאת והמסומן בחותמת משרדנו לשם זיהוי) וכי התקבולים מהם נוכו סכומי המס במקור נכללו בדו"ח על הכנסותיך לשנת המס הנ"ל.

אישורנו זה מבוסס על הכללים שנקבעו בתדריך בדבר חוות דעת רואה חשבון על ניכוי מס במקור כפי שהוסכם בין נציבות מס הכנסה לבין לשכת רואי חשבון בישראל.

רואה חשבון

תאריך

חובה לשדר את עסקאות מס שבח של הנישום בשאילתא IHON. לקראת פתיחת שידור דו"חות שנת 2002, תצאנה הנחיות להיערכות לשידור רווח הון בעקבות תיקון מס' 50 לחוק מסמ"ק.